

AREGCEL

XXI. ÉVFOLYAM, 2. SZAM.

Főszerkesztő: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, 1948 JANUAR 12.

Feldúlták és szétrombolták a budai temetőben 38 zsidó hősi halott sírját!

Szombaton reggel, mikor a farkasréti zsidó temető külön parcellájába érkeztek az örök, megdöbbenve látták, hogy az első világháború hősi halottainak sírjait feldúlták,

a sírköveket pozdorjává törték!

Itt nyugszik a híres somogyi 44-es bakák egykori parancsnoka, Bauer Gyula tábornok is. Harmincegy sírt gyaláztak meg a gonosztevők, akik természetesen készülhettek merényletükre, mert ehhez a márvány- és gránitromboláshoz

esákányokra, vasdorongokra, nehéz kalapácsokra volt szükség.

A „Pro Patria 1914—18.” felirású sírköveket szétverték, a hantokat feldúlták. A Szent Egylet, amely a temetőt gondozza, feljelentést tett a főkapitányságon, ahol

megindult az erélyes nyomozás. Arról szó sem lehet, hogy a tetteseket valamiféle személyes bosszú vezette éppen e 38 hősi halottal szemben, mert hiszen e sírokban

még az 1914—18-as világháború hősei porladnak.

A nyomozás eddigi megállapításai szerint valószínű, hogy a tettesek a közeli sváb falvak garázda fiataliságából kerültek ki, de lehetett közöttük bújkáló politikai gonosztevő, egykori volksbundista és SS-katona is.

SZÉTLŐTTÉK A FEJÉT, ÖSSZERONCSOLTÁK NYELVÉT ÉS KÉT CSUKLÓJÁT Barcza államtitkár soffőrjének

Vasárnap kora reggel rendőri Jeep-kocsik száguldottak a kanyargós mellékút felé, amely Pestszentlőrincet köti össze Soroksárral,

félrebillent, sáros gépkocsit, amelynek a szélvédőüvege, a kilincse és felhágója véres, hátsó ülésén is hatalmas vértócsa éktelenkedik. A kormány felől eső ablak szilánkokra zúzódtott, az autó tetőzetén két golyó ütött rést.

Petre Erzsébet banktisztviselőnő sírva „játssza el” az utóbbi idők egyik legszörnyűbb éjszakai rablótamadásának drámáját. Az este, nyolc órakor, az A 8274. rendszámú autóval a Kálvin-tér 7. alatti bank elé állt Hanifeld Lajos soffőr, hogy Petre Erzsébet banktisztviselőnőt hazavigye Pestszentlőrincre. Közben betértek a Gyáli-úton a rendőrkórházba, ahol Hanifeldnek egy ismerősét látogatták meg, majd az Üllői-úton át hazafelé indultak. A Pestszentlőrinci „Forum”-mozi előtt tért le a mellékútra, egy darabig simán futott az autó, de az állami lakóteleptől mintegy két kilométernyire

hirtelen megállt.

Hanifeld többször tett kísérletet, hogy elindítsa a motort, de ez nem sikerült. Kiszállt a kocsiból és megállapította, hogy az akkumulá-

Pisztolylövés az éjszakában

— Miért nem kértek tőlük segítséget? — kérdezi az egyik nyomozó.

— Nem volt bizalmunk, — adja meg a feleletet Petre Erzsébet. — Vélőlt alakoknak látszottak... Alig múlt el öt perc, mikor a

betörték az ablakot és a következő pillanatban pisztolylövés lángra villant bele a kocsis homályába... Egy

valósággal előzönlötték a kietlen tájat a detektívek és a rendőrök, akiknek a csoportja halotthalvány csinos, fiatal leányt vett körül, valamint

tor töltése merült ki, a kocsit elindítani nem lehet. Mintegy két óra hosszat rostokoltak már az elhagyott mellékúton, az akkumulátornak azonban csak annyi ereje volt, hogy időnként bekapcsolhatták a belső világítást és megnézheték az órát. Utoljára éjjelután két perccel lobbant fel ez a vékonyka fény. Attól kezdve egyre idegesebben várták, hogy majd csak halad arra egy kocsis és segítséget kérhetnek. Néhány perc múltán

két férfi közeledett

azon az oldalon, ahol Petre Erzsébet ült. Megálltak, közvetlenül az ablak mellé lapultak és benéztek. Azután eltűntek a sötétben. Sem Hanifeld, sem csinos utitársnője nem tulajdonított jelentőséget az éjből hirtelen felbukkanó, majd eltűnő férfiaknak.

két férfi ismét felbukkant: egyikük mintegy két méter magas óriás volt. Most arról az oldalról közelítették meg a kocsit, ahol a kormánykerék mellett Hanifeld ült. Benéztek, majd hirtelen mozdulattal

pillanatig dermedt csend... majd Hanifeld felordított: A golyók a fejébe, az arcába, a nyakába és mindkét csuklójába fúródtak!

Petre Erzsébet a félelemtől fagyottnan ült a hátsó ülésen. A két bandita kiráncigálta a vérző embert a kocsiból és pisztollyal kezdte ütlegetni. Egy darabig még kiülőzött, hörgött a soffőr, majd elgyengült a hangja... egyet nyögött... és elnémult. De akkor már

szekerek zörgése hallatszott az úton,

a két bandita a kocsis mellé kuperdolt, lövésre készen tartott pisz-

tollyal, de amikor látták, hogy két kocsis is közeledik egyszerre és mind a kettőn többen ülnek, a gyilkos útonállók négykézláb lekúsztak az útmenti árokba és pillanatok alatt

eltűntek az éj homályában.

Petre Erzsébet akkor kiugrott a kocsiból és sikoltozva rohant a szekerek felé:

— Segítségek!... Emberek, segítségek! Ott, ott... véreből fekszik egy ember...

Az országot embertelen vándorai...

De mind a két kocsis utasai durván elutasították,

egyikük sem volt hajlandó segítséget adni.

Ráfördtek, hogy merte őket

Hét kilométert vándorolt az úton, amíg a kimerült-segtől és az izgalomtól féláljultan valósággal bezuhant a soroksári rendőrs ajtaján.

Néhány perc múlva megszólaltak a telefonok, a soroksári rendőrök összeszedtek az országon három taxit és úgy robbantak a tett színhelye felé. Hanifeld már akkor magához tért,

a vasszervezetű 26 éves fiatalember ott ült a volán mellett, fejéből, szájából, csuklójából ömlött a vér és beszélni nem tudott, mert a pisztolygolyók szétroncsolták a nyelvét és a szájadlását is.

megállítani és az egyik kocsis még meg is fenyegette, hogy megveri, ha nem hagyja békén őket... Azzal elhajtottak! Petre Erzsébet a sűrű sötétségben gyalog indult el Soroksár felé.

Két rendőr taxiba emelte és beszállították a Szent Isván-kórházba, ahol az ügyeletes orvosok nyomban látták, hogy azonnal műtetre van szükség! Hajnali négykor fektették a műasztalra és reggel hét óráig tartott a körülményes operáció. Kiszedték testéből a golyókat, majd az összeroncsolt koponyából a csontszilánkokat. Hanifeld koponyájának felső része teljesen összezúzódott, a csontszilánkok beekelődték az agyvelőbe. A háromórás műtét után a fiatal soffőr még egy-

szer eszméletre tért, de — csak néhány percre! Az orvosok véleménye szerint

még egy-két órája van hátra az életből.

Petre Erzsébetet a főkapitányság központi ügyeletére kísérték, ahonnan Simon ezredes, a sérülési osztály főnöke vezette a bizottságot és az R-csoport legügyesebb detektívjeit a véres gaztett színhelyére. A Reggel munkatársa is a bizottsággal tartott.

— Az egyik támadó, — zokogja Petre Erzsébet, — a hatalmas természetű, rongyos óriás... Harsnyából készült sapkát viselt a fején... Az alacsonyabbiknak nincsen télikabátja...

Igyekeznek megszerezni a pontos személyleírást. A sérülési és a betörési főcsoportok negyven detektívje hajszolja a támadókat. A sérült kocsit is bevontatták a detektívtestület udvarára, hogy daktíloszkópusok vegyék vizsgálat alá; a kilencsen és az ajtón keresnek ujjlenyomatokat. Az a feltevés is felvetődött, hogy a támadók talán azért akarták elpusztítani a kocsis utasait, hogy azután szétszedjék az autót és annak alkatrészeit értékecséssék. De az sem lehetetlen, hogy csak a soffört akarták ártalmatlanná tenni és a magányos fiatal leánnyal erőszakoskodni. Az áldozat, Hanifeld Lajos, eredetileg a „Bart” alkalmazottja volt: a vállalat egyik legügyesebb, a legmegbízhatóbb kocsivezetőjének tartották. Néhány hónapja a kereskedelmi minisztériumba vezényelték, ahol Barcza államtitkár soffőré lett. A főkapitányságon megtörtént az intézkedés, hogy a jövőben az R-csoport gépkocsijai cirkálóitjaikat kiterjesszék Pestszentlőrinc és Soroksár környékére is, mert ezek az elhagyott utak igen alkalmasak gaztettek elkövetésére.

Szünőben az árvízveszedelem a Tisza mentén

A vasárnapi árvízhelyzetről az árvízvédelmi kormánybiztoság a következőket közölte A Reggel-el: A felsőtiszai árvízhelyzetben komoly enyhülés következett be. A tiszabecsi szakaszon a vízállásokban beállott apadás folytán

a víz beömlése megszűnt.

A tiszabecsi kövesúton átbukó víz magassága 20 centiméterre apadt. Tiszaköröd község belső részét a víz nem érte el. A Fehérgyarmatra érkezett 40 főnyi rohamcsapat a megérkezett építési anyagok szállításiával foglalkozik.

Tivadár községnél azonban még nem következett be enyhülés. Az átvágása még mindig a községek felé ömlik a víz és elérte Tarpa községet.

Jánd és Gulács is víz alatt áll.

Gergelyi-Ugornyában kétszázan dolgoznak a töltések megerősítésén. A víz Vámosatya térsége felé folyik, de itt jelentős vízmennyiség még nincs.

Délután 3 órakor érkezett jelentés szerint a tiszai helyzet tovább enyhül, Jánd és Nagybánya községek lakosai körgáttal védekeznek a belvíz ellen. Gergelyi-Ugornyában a rögtönzött gátakon a vasárnap reggel odaérkezett

120 főnyi új rohamcsapat dolgozik.

Az árvízvédelmi kormánybiztoság elrendelte, hogy a kitelepített községekbe az asszonyokat, gyereket és az állatállományt csak akkor szabad visszahelyezni, ha a gátakat már helyreállították.

Bulgária nem veszi fel a diplomáciai kapcsolatot Görögországgal

Mint emlékeztetés, a közelmúltban Caldarisz görög külügyminiszter az angol kormány közvetítését kérte Görögország és Bulgária diplomáciai kapcsolatai-

nak újrafelvételére. Az athéni külügyminisztériumból közlések körik értesülése szerint Bulgária nem óhajtja a diplomáciai kapcsolatok újrafelvételét az athéni kormánnyal. (MTI)

Magyar nemzetiségű antifasisztának nincs szavazati joga Szlovákiában

Szombaton hozták nyilvánosságra Pozsonyban a szlovák kormány rendeletét, amely a magyar nemzetiségű állampolgárok szavazati jogát szabályozza.

A rendelet csak a reszlovakizált magyar nemzetiségű állampolgároknak adja meg a szavazati jogot.

A többi magyar nem kap szavazati jogot, csak azok, akik fegyverrel harcolva vettek részt a csehszlovák köztársaság felszaba-

dításában, antifasiszta tevékenységük vagy faji származásuk miatt gyűjtőtáborokban, börtönökben és munkaszadokban szenvedtek és akik lakóhelyük nemzeti bizottságának bizonylata szerint sohasem vétettek a cseh vagy a szlovák nép érdekei ellen.

Eddig legfeljebb 75-80 magyarnak adták meg a szavazati jogot,

a többi antifasiszta harcosoktól a szlovák demokrácia megtagadta. (MTI)

G. Dénes György írta a szöveget,

a hasznót zsebreavágta: SZOBEL-ÚJ STUDIO

Néhány hete öles plakátok tudatták a járőrökkel, hogy a Zeneakadémia nagytermében „Önálló szerzői matiné” rendez

G. Dénes György, a „slágerkirály”.

G. Dénes ismert alakja a pesti művészkörökben — „Zsütmann, a költőkirály” néven emlegetik,

ő írja ugyanis a slágereket:

„Manci, a kis pesti lány”-t, A „cigánykaravánt”, „Poljuskát” s ki tudná felsorolni, hány úton-útfélen énekelte dal szövegét. Kétségtelen, hogy ma Pesten G. Dénes az a költő, akit a legtöbben — ha nem is szavalnak, de énekelnek. G. Dénes elhatározta, hogy kamatoztatja népszerűségét és matiné keretében csokorra gyűjtve nyújtja át valamennyi versét a közönségnek.

Műsort csak hivatalos hangversenyrendező rendezhet.

Dénes tehát felkérte a Szobel-Új-studio vállalatot, hogy rendezzék meg az ő matinéját, ő minden szereplőt ingyen „szállít”, a vállalatnak csak az a dolga, hogy kinyomassa a plakátokat és „jegyezze” a rendezést. Szobelek ezt el is vállalták s honoráriumnak kikötötték 7000 forintot. A matiné megtartották — meghozta hatalmas sikerrel, zsúfolt ház volt, pótszék-pótszék hátán, a jegyek nagyrészt ugyanis Dénes előre eladta barátainak és „tisztelőinek”. Az elszámolásnál azonban baj támadt:

a megbeszelt 7000 forint helyett a hangversenyrendező vállalat 8000-et vont le.

Zsütmann beletörődött abba, hogy

ez a költők sorsa. Néhány nap múlva azonban felkereste őt Kiss László, a hangversenyrendező vállalat egyik igazgatója s közölte vele, hogy hajlandó megismételni a matiné, ezúttal már a szereplőknek is fizetnek s amennyiben

telt ház

lesz, 500 forint honoráriumot fizetnek a slágerszerzőnek. Dénes belement — a matiné megismételtek, ismét zsúfolt ház volt, pótszék-pótszék hátán,

— tíz jegy érthetetlenül azonban mégis a pénztárban maradt.

Erre a tíz jegyre hivatkozva, Szobelek nem fizették ki a pórlujárt költő 500 forintját. Hatalmas botrány támadt a Zeneakadémia előcsarnokában.

Dénes a helyszínről egyenesen a rendőrségre sietett és sikkasztás, valamint hitelezési csalás címén feljelentette a hangversenyrendező vállalatot.

A vállalat két igazgatója még aznap este megjelent Dénes kávéházi törzsasztalánál és felszólították, hogy amennyiben nem vonja vissza feljelentését, ők „elintézik”.

Dénes ismét a rendőrségre rohant és újra feljelentette a hangversenyrendezőt — életveszélyes fenyegetés címén.

A héten egyébként Chappy is feljeleníti Szobeleket — ő is önálló eset rendezett ugyanis Szobelekkel és sehogyan sem megy a fejébe, hogy bár estjén zsúfolt ház volt és pótszékeken is ültek a nézők, ő maga mégis ráfizetett a nagy sikerre: 250 forintot...

Pártkongresszusokkal indul a belpolitikai élet

Februárban kezdődik a költségvetési vita. — A Függetlenségi Front erősebb mint valaha, — mondotta Rákosi Mátyás

A politikai élet megindult és a politikai pártok komolyan felkészülnek a széleskörű szervezési munkára. A Független Kisgazdapárt elhatározta, hogy

az országos nagyválasztmányt a legrövidebb időn belül összehívja.

Ennek előkészítésére Bogár József polgármester elnöklésével bizottságot is küldtek ki. A Kisgazdapárt vezetői tagjai állandóan járják az országot és négyüléseken, megyei választmányi értekezleteken tartanak beszámolókat a politikai helyzetéről. Dobi István, a párt elnöke jár elől, aki hetenként néha két-három helyen is tart politikai beszédet, hogy tájékoztassa a Kisgazdapárt tábort. A Szociáldemokrata Párt

március 6., 7. és 8-ára összehívta a pártgyűlést, amelyen új pártvezetőséget is választanak.

A pártvezetőség elé került különben nemcsak a fővárosi, hanem a pestkörnyéki végrehajtóbizottság határozata is, amely — mint a „Népszava” jelenti — mélyseges felháborodással itéli el a fővárosi végrehajtóbizottság eljárását, mert a párt szervezeti szabályzatban megszabott jogkörét túllépte és

a pártvezetőség megkerülésével illetéktelenül foglalt állást olyan kérdésekben, amelyekben a döntés joga egyedül a pártvezetőséget illeti meg.

A pestkörnyéki végrehajtóbizottság bizalmát nyilvánította Szélig Imrénél. A pártvezetőség

a fővárosi és a pestkörnyéki végrehajtóbizottságok határozatait a márciusi pártkongresszus elé terjesztí

és a pártvezetőség addig a leg-

utóbbi kongresszus által megszabott politikai irányvonal szerint vezeti tovább a Szociáldemokrata Pártot. A Magyar Kommunista Párt funkcionáriusainak szombati értekezletén

Rákosi Mátyás főtákar kétórás beszédében számolt be a Kommunista Párt elmúlt évi munkájáról

és meghatározta a jövő feladatait. A reakció veresége a koalíció többi pártjában is a népi demokrácia híveit erősítette meg — mondotta Rákosi Mátyás — és ezzel új lehetőségek nyílnak meg a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front számára.

A Függetlenségi Front pártjai ma közelebb állnak egymáshoz, mint fennállásuk óta bármikor.

A demokráciának gondoskodnia kell arról — folytatta Rákosi —, hogy a reakció elemek ne találjanak új menedéket a koalíció vagy az ellenzéki pártok soraiban, de arról is kell gondoskodni, hogy azok, akik kezdenek jobb belátásra jutni, megtalálják az utat a demokráciához.

Nyarády pénzügyminiszter kedden nyújtja be a költségvetést

E héten a parlamenti munka is erőteljesen megindul. Kedden a magyar-jugoszláv barátsági és kölcsönös megsegítési egyezmény szerepel a képviselőház napirendjén. A javaslat előadója Gyöngyösi János, a Kisgazdapárt főtákar. A vezérszónokok a pártok vezető tagjai. Így a Kisgazdapárté Dobi István, a párt országos elnöke lesz.

Szerdán terjeszti be Nyarádi Miklós pénzügyminiszter az 1947-48. évi költségvetést

és exozéjában részletes tájékoztatót ad az ország gazdasági helyzetéről és a kormány gazdasági terveiről. Csütörtökön az amnesztiajavaslatot tárgyalja a Ház, melyre a kormány a sürgősség kimondását kéri. Január végéig letárgyalja a pénzügyi bizottság a költségvetést.

Február elején kezdődik a költségvetési vita, amely előreláthatólag március végéig tart.

Kovács Imre kilépett a Balogh-pártból

Kovács Imre országgyűlési képviselő még novemberben négyheti szabadságot kért a Háztól. A szabadság már letelt, de Kovács nem jött haza, hanem Zürichből levelet írt Balogh Istvánnak, amelyben bejelenti, hogy kilép a Független Magyar Demokratapártból.

Megbeszélések a Kisgazdapárt és a Parasztpárt között

Politikai körökben vasárnap érdeklődéssel beszéltek a Kisgazdapárt és a Parasztpárt közötti megbeszélések kedvező fejlődéséről. Bogár József polgármester írt legutóbbi cikket, amelyben a Kisgazdapárt nézetét fejtette ki az együttműködésről. A cikkre Erdei Ferenc, a Parasztpárt főtákar válaszlát, melegen üdvözölve az együttműködési szándékot. A két párt közötti megbeszéléseket folytatják, hogy a Nemzeti Függetlenségi Fronton belül a munkaspártokhoz hasonlóan megteremtsek az agrárpártok közös frontját.

Németország kapja a legnagyobb amerikai segítséget

Megdöbbenés Párisban, Prágában, Varsóban és Kopenhágában

Néhány nappal a Marshall-terv kongresszusi tárgyalásának megindulása után súlyos ellenítet támadt az angolszász kormányok és Franciaország között. Az összeütkezés a frankfurti megállapodásokból indult ki, amelyekben szabályozták az egyesített angol zónák gazdasági és politikai igazgatását anélkül, hogy a francia kormányt

tájékoztatták volna. Még súlyosabb összeütkezés várható a Marshall-terv alapján Németországnak nyújtandó segítség kérdésében. Washingtoni jelentések szerint ugyanis

Németország különleges előnyöket kap, amelyek elsőbbséget biztosítanak számára azokkal az országokkal szemben, amelyeket a németek megtámadtak és kifosztottak.

Így a Washingtonban közzétett részletes jelentés szerint Németországnak jut az amerikai kenyérgabonaszállítványok legnagyobb része, 7 és 1/2 millió tonna, ezenfelül több mint tízmillió tonna takarmánygabona. Németország az egyedüli állam, amely 12 hónap alatt 20.000 amerikai teherkocsit kap, a következő évben további 6000 kocsit, holott minden európai államban, még az Egyesült Államokban is nagy a teherkocsihány. Egyedül Németországnak juttat az USA műtrágyát, Németország kapja a legtöbb dohánymű, több mint 7000 tonnát, a német bányák kapják a legtöbb bányafelszerelési gépet és a német mezőgazdaság a legtöbb traktort és aratógépet. Francia politikai körökben, de Németország valamennyi szomszédos államában, Lengyelországban, Csehszlovákiá-

ban és Dániában joggal vetik fel a kérdést,

mivel érdemelték meg a németek, hogy nagyobb segítséget kapjanak

Amerikától, mint azok, amelyeket a náci támadás anyagi romlásba döntött.

Oroszországban is enyhe az idő

Szibériában felül hideg levegő tört be Közép-Európába. Vasárnap reggelre elárasztotta Észak-Németországot, ahol a hőmérséklet mindenütt fagypontra alá süllyedt. Az Atlanti-Oceán felől azonban újabb meleg légtömeg nyomul a kontinensre, el is érte Franciaországot és nagy esőzéseket okozott. Moszkvában is enyhére fordult az idő; szombat óta olvad a hó és esik az eső. Hazánkban az enyhe időjárás tovább tart, az éjszakai lehűlés is nagyon mérsékelt, talajmenti fagy sem volt sehol. Távolabbi reményeségek: mérsékelt nyugati szél várható, változó felhőzet, többfelé kisebb eső. Az enyhe idő tovább tart. Budapestben vasárnap délután 3 órakor 8 fok volt a hőmérséklet.

TUDJA ON HOL A SEMMELWEIS-UTCA? AHOL PRECÍZ SZEMÜVEGET KESZITENEK

GYIMESI OPTIKA BELVÁROS SEMMELWEIS-U. 8.

RÉGI, ELŐKELŐ, LEGJOBB FORGALMU ÉKSZERÜZLET a VÁCI-UTCÁBAN TÁRSAT, esetleg BÉRLŐT KERES

Levelek „Patnás cég” jeligen Harsányi hirdetőbe, V., Zsitvay Leó-u. 16.

Fájdalmas szívvel értesítjük, mindazokat, kik szerették és tisztelték, hogy

ÖV. LINHARDT IGNÁCÉNÉ áldásos jótékony és tevékeny életének 88-ik évében, alig négy héttel kiállott tüdőgyulladásból lábadozva, hirtelen fellépett szívroham miatt tragikusan elhunyt. Edesapjának mellé temették. Dr. Linhardt Alfréd, Hilda és Melani gyermekek. Dr. Molnár Rudolfné testvérhuga (Nagyvárad) és életben maradt rokonsága.

Feuer fest tisztít garantiált szárazon tricoletinben

Ha kell, egy nap alatt is. BAJNOK-UTCA 19. Telefon: 127-110

Letartóztatták Walkó Sebestyént a Leszámitolóbank volt igazgatóját, aki 10.000 dollárt akart kicsempészni Genfbe

Szenzációs fordulathoz érkezett vasárnap délelőtt egy nagyszabású valutaiügy, amelyben a gazdasági rendőrség már hosszabb ideje folytatott bizalmas nyomozást.

Letartóztatták Walkó Sebestyén Jánost, a Leszámitolóbank volt aligazgatóját.

aki most egy export-import áruforgalmi KFT igazgatója. A rendőrség ugyanis megtudta, hogy egy gyáros megbízásából

10.000 dollárt akart kicsempészni Genfbe

mégpedig úgy, hogy a pénzt itt befizette volna egy bankban, Genfben pedig felvette volna a 10.000 dollárt Walkó, illetőleg a gyáros megbízottja. Nemcsak az egyszerű valutacsempészést, hanem

ezt a fondorlatos forintkijárást is büntetik.

mert nemcsak a tényleges valutát kell bejelenteni a Nemzeti Bankban, hanem a külföldön lévő követeléseket is.

Ertesüléseink szerint ebben az ügyben

egy bankigazgató, egy szövetkezeti igazgató, egy ingatlanügynök és egy nyelvtanár is szerepel,

akinek ténykedését a nyomozás hivatott tisztázni. Az ügyben vasárnap estig a rendőrség nem adott ki hivatalos jelentést.

A városszerte ismert bankember egyébként a Leszámitoló Bank valutaiügyében

gyanusítottként szerepelt.

Walkó Sebestyén János közeli rokona a Bethlen-kormány volt külügyminiszterének, Walkó Lajosnak.

Törvényjavaslat készül a külkereskedelem egységes szervezetéről

Egységes irányítás alá kívánja vonni a kereskedelemügyi és szövetkezetiügyi minisztérium a magyar külkereskedelem egész szervezetét. E célból törvényjavaslatot készített, melyet Rónai kereskedelemügyi miniszter a jövő héten terjeszt a minisztertanács elé. A javaslat értelmében egységesítik és egyszerűsítik a magyar külkereskedelem egész igazgatását. A jelenleg több szellemi minisztérium ügykörébe tartozó külkereskedelmi igazgatást a kereskedelmi minisztérium külkereskedelmi osztályába olvasztják, amelynek vezetése és ellenőrzése alá kerül ezenfelül minden állami érdekeltégű vállalat is, amely kiviteli és behozatali üzemeket bonyolít le. A kereskedelemügyi minisztérium új, kiszélesített külkereskedelmi osztályának vezetőjéről még nem történt döntés.

Sörösüvegben benzín:

Felrobbant és elégett a pécsi személyvonat egyik kocsija!

(A Reggel pécsi tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnapra virradó éjszaka Pécs felé utazott a személyvonat Bujna Ilona, aki a Teleki-terén összevásárolt ruhaneműket szokta eladogatni faluhelyen. Sörösüvegben benzint vitt magával és az üveget maga mellé tette a padra, a fűtőtest fölé. Az áthévílt üveg kivetette a dugót,

a benzín kiömlött, egy eldobott cigarettavégtől meggyuladt és felrobbant, mire az az egész kocsi lángborult.

A vonat akkor éppen a kur-csibráki állomáson tartózkodott, és utasok menekültek, az ájult és sebesült Bujna Ilonát is kimentették. Az állomás személyzete és egy olt tartózkodó tűzoltó azonnal meg-

kezdte a mentési munkát és így az utasok csomagjainak nagyrésztét sikerült a lángoló kocsiból kiemelni, de az elpusztult poggyászok értéke mintegy 10.000 forint. A Reggel munkatársának a pécsi MÁV-üzletvezetőségen elmondták, hogy az elpusztult kocsit tegnap indították először forgalomba, most került ki a javítóműhelyből, ahol vadonatújja alakították. Csak a váza maradt meg és így

a MÁV kára mintegy 100.000 forint.

Bujna Ilona gondatlansága azonban még nagyobb bajt okozhatott volna, ha a robbanás nyílt pályán következik be. Bujna Ilonát egyébként őrizetbe vették és a szakszárdi ügyészségre kísérték.

Három év alatt nyolcvanegy halálos ítéletet hozott a NOT

A Népbíróságok Országos Tanácsa vasárnap készült el a három évi munkásságáról szóló statisztikával. Eszerint a három év alatt 15.434 ügydarab érkezett a NOT-hoz. A még elintézésre váró ügyek száma 5271.

Felmentő ítéletet 989 bűnügyben (985). Halálos ítéletet 81 esik. A szabadságvesztésre szóló ítéletek száma 3051 (1947-ben 985). Halálos ítéletet 81 bűnügyben hoztak, ebből 1945 és 946 évekre 65, az elmúlt esztendőre pedig 16 esik.

A helybenhagyó ítéletek száma 1155, az elsőfokú bíróság büntetéséből enyhébb büntetést kiszabó ítélet 2251, súlyosabb ítélet 659 bűnügyben hangozott el. Az I. tanácsban, dr. Bóth Béla államtitkár az

elmúlt három év alatt 630 tárgyaláson elnökölt. A II. tanács, amelynek dr. Sarlós Márton, NOT második elnök az elnöke, 2063 tárgyaláson elnökölt.

Somody Erzsébet

Anglia tiltakozott a szíriai haderők betörése ellen

Damaszkuszról jelentik, hogy P. M. Broadhead szíriai brit követ tiltakozó jegyzéket adott át szombaton Dzsannin Mardam bey szíriai miniszterelnöknek, mivel pénteken szíriai fegyveresek a határon betörve megtámadták két észak-palesztinai szidótelepet.

Hatan szenvedtek súlyos húsmérgezést az Izabella-utcában a faluról ajándékba hozott „hazaitól“

Vasárnap délelőtt izgatott hang hívta a mentőket:

— Izabella-utca 70!... Hat ember rosszul lett!... Eszméletlenek... Házmesterlakásban.

Három kocsival érkeztek az Izabella-utcába a mentők és a házmesterlakásban mindjárt megállapították, hogy

a betegek húsmérgezést szenvedtek!

Kórházba vitték Kiss Pál házfelügyelőt, a 72 éves Brazsek Antalnét, a 29 éves Brazsek Editet, a 20 éves Brazsek Ilonát és annak vőlegényét, a 28 esztendőes Simon Sándort, valamint a Kiss Pálnál

vendégeskedő Vecsernyés Istvánét.

Brazsek Ilona és vőlegénye életveszélyes állapotban voltak,

mikor kórházba kerültek. A rendőri bizottsággal, amely az Izabella-utcai házba sietett, együtt érkezett A Reggel munkatársa is. A tényállást hamarosan tisztázták. Kiss

Simon elsápadt és lefordult a székről. Néhány perccel mulva Kiss, Vecsernyésné és Brazsek Ilona is eszméletvesztette, de a többiek is rosszul lettek.

Miután a disznósajt kétségtelenül romlott volt, a rendőri bizottság lefoglalta azt és a vegyvizsgáló

Pál házfelügyelőhöz tegnap este vidékről érkezett vendégébe az este Vecsernyés Istvánné, aki különböző élelmiszereket hozott ajándékkul, közöttük disznósajtot is. Délben látogatta meg Kisséket Brazsekné és két lánya, valamint Simon Sándor. A házfelügyelő megkínálta őket a faluról érkezett falatokkal. Alig ettek azonban,

intézetbe küldte. Lapzártakor közölték velünk, hogy a betegek állapota változatlanul súlyos.

Nincs vezetői jogosítványa Kodubenkónak, aki két utasával a Margit-hídról majdnem a Dunába zuhant

Az este negyed 10-kor könnyen végzetessé válható baleset történt a Margithídon. A Cyklop építőanyagvállalat 4794-es rendszámú teherautóját vezette Budáról Pestre Kodubenkó Fedor, a vállalat alkalmazottja, mellette Horváth Sándor s annak felesége ült. Horváth kocsija Pesten defektet kapott s ezt akarta Kodubenkó visszavontatni Budára.

A Margit-hídon a teherautó szembetalálkozott a 12-es autobusszal, amelyet Rác Lu-

kács soffőr vezetett, a síneken a 4-es villamos futott. Kodubenkó ki akart térni kocsijával, hogy ne kelljen bevárni amíg az autóbussz elmege mellett, nagy sebességgel balra kanyarodott és nekirohant a Margit-híd korlátjának.

A teherautó első kerekével a Duna fölé került s valóban csak hajszál választotta el attól, hogy lezuhanjon a hídról. Horváthné a köveztelre zuhant, nagy üggyelbajjal szállították le a kocsiról Ko-

dubenkót és Horváthot. Kodubenkó nem sérült meg, utasai azonban zúzódásokat szenvedtek, úgyhogy a mentők is kivonultak s mindkettőjüket kórházba szállították. A teherautót tűzoltók vontatták vissza a hídra. Kodubenkó ellen eljárás indul.

Kiderült, hogy nincs is vezetői jogosítványa!

A másfél méter hosszúságban beszakadt hidkorlátot vasárnap reggelre záróléccel látták el.

1848
1948

„IPAR NÉLKÜL
FELKARÚ ÓRIÁS A NEMZET.“

A magyar **ORION RÁDIÓ** az
egész világon méltón hirdeti
a magyar munka kiválóságát.

Minden típusú Orion rádiót

azonnal szállít

részletre is **Morvai rádió** Erzsébet-krt 40
Telefon 423-583

Orion és egyéb gyári rádióujdonságok;
hanglemezek, lemezváltók, zenegépek.

RADIOVOX VI., Andrássy-út 3.
Tel. 426-253

Orion rádiókat szállít **MOGYORÓSSY** Rákóczi-út 71.

ORION rádiókat **MARNITZ**-nál József-körút 37.

HIREK

Feloszlott a FÉRJHEZMENŐK KLUBJA mert — bezárták a kávéházi kávéházat!...

Mielőtt a vasredőnyt lehúzták volna, annak jeléül, hogy a „Magyar”-kávéház befeljezte pályafutását, még egyszer felragyogtak a lámpák, a búcsúdelutánra megjelent néhány pincér, komor feketé frakkban és — tizenegy nő... A női tőrszasztalt tizenegy fiatal leány alapította 1914-ben, a nagy világháború kezdetén, mikor a férfiakat elvitték katonának. Az ezütfényű tükrök alatt türelmesen várakoztak ők, napi két tejeskávét mellett, hogy egyszer mégis csak visszajönnék... De egyikük számára sem tért vissza az, aki után sóvárogtak: a férj!... A két háború között alapították meg a „Férjhezmenők klubját”. Ott ültek a kávéház balsarkában, konok következetességgel tapadtak hozzá ugyanahhoz a régi asztalhoz, ugyanahhoz a székhöz és itták a napi két kávé, évtizedeken keresztül. Egyik-másiknak az eihomályosodó szeme előtt felragyogott még utóljára a boldogság két madarának csillogó tollazata, már-már úgy volt, hogy apad a létszám, üresen marad egy hely, árván egy kávéscsészé. A klub ilyenkor feszülten várt. Szívzorongva, izgalomtól lázpiros arccal, tükrölt irigységgel letek: elhagyja-e őket valóban a szerencsés, bekötik-e a fejét végre-valahára? De — együttmaradtak. Mind a tizenhárman. Csalódottan, hervadozva, együttmaradtak. Orruk nyergére odatelepedett a pápaszem, szemüket befonta a pókháló. Itták a napi két kávé, amely hol vizenyös pótkávé volt, hol meg babkávé, amint az idők engedték. Az emberek összeszártak a kávéházban, gúnyos megjegyzések susterogtak körülöttük, de ők ezt nem vették észre. Ha férfi közeledett feléjük, sóvárgó pillantással kísérték a lépteit. A szemüvegek csillogtak, s az öregkisasszonyos kötötük — mert azok is előkerültek az évtizedek múlásával! — remegő izgalomban táncoltak... Most — vége! Az álmodozásnak is. Lehúzták a vasredőnyt, a kávéháza kriptái esend borult. Ott álltak még sokáig a nedves járdán, ők tizenhárman. Azután elszéledtek: a klub — mindössze feloszlott!...

Caramvölgyi Artur

— Montgomery tábornagy, brit birodalmi vezérkari főnök lemondott arról, hogy mint más éveken sávjai téli sporthelyeken töltse szabadságát — jelenti a svájci rádió. A tábornagyot a szigorú angol de-vizárlat kényszerítette erre az elhatározásra. (MTI)

— Vagón-hiának ütötték le a pályaudvar éjjeli őrt. Az éjszaka a józsefvárosi pályaudvaron ellenőrző körúttal végezte Ungi István 30 éves MÁV raktári munkás, a pályaudvar éjjeli őr, amikor az egyik teherkocsi mellett ismeretlen férfivel ütközött össze. Ungi be akarta kitérni az idegent a rendőrségre, de akkor két másik ember ugrott elő a sötétből, leütötték az éjjeli őrt, majd elmenekültek. Ungi csak később tért eszméjére.

Leütötték a Jósika- és Vö ösmariy-utca sarkán egy nyomozó-alhadnagyot

Vasárnapra virradó éjszaka, két óra tájban nyűszörgő és véresfejű férfit talált a Jósika- és Vörösmariy-utca sarkán, a földön fekvő, az örszemes rendőr. Mikor zseb-lámpájával az arcába világított, megismerte Kamarás György rendőrnagyot, a betörési főcsoport kiváló detektívjét! A Rókusban tért magához az alhadnagy és elmondta, hogy szolgálata leteltével hazafelé tartott, mikor ismeretlen férfi haladt vele szemben és durván meglökte őt. Amikor felelősségre akarta vonni, hátulról iszonyú ütés érte a fejét, ketten estek neki, agybaföbe verték, majd elrabolták a revolverét. A Reggel értesülése szerint a rendőrség már nyomon van és a támadót hamarosan kézrekerítik.

— Legyelországban már rügyeznek a fák... Az enyhe tél nagy nyugtalanságot kelt Lengyelországban. A lapok jelentése szerint hó csak a legmagasabb hegycsúcsokon van, ellenben az egész országban már rügyezni kezdtek a fák...

— Városi főjegyzőből — miniszteri tanácsos. Dr. Rodó Béla székesfehérvárosi főjegyzőt, az építés- és közmuksügyi minisztériumba az V. fizetési osztályba miniszteri tanácsossá nevezték ki.

„Eret vágta rajtam!... Kiszivták a vérem...”

— szölt a tüjelenő, mire bevitték a téboiydába

Az este, a késői órákban, feltűnő külsejű és izgatottan viselkedő férfi jelent meg a főkapitányság központi ügyeletén.

— Harcsa László a nevem...

Harcsa László — mondotta. Egyéb személyi adatait nem akarta elárulni, de folyton azt hangoztatta, hogy igen bizalmas bejelentést akar tenni. Egyik rendőrtisztet félrevonta és ingerülten me-élte, hogy súlyos merényletet követtek el egy borbélyüzletben ellene: eret vágta rajta és kiszivták a véret.

— Tessék megnézni, — milyen sápadt vagyok!... Alig maradt valamicske vérem.

A szom zéd szobában a rendőrorvos beszélgetett vele, majd kimondta a diagnózist: Őn — és közveszélyes elmebeteg! Beszállították a téboiydába

Ezer „ellenálló” nem jelentkezett új igazolásra

Hétfőn ül össze az első igazolási bizottság

A miniszterelnökségen hat bizottság alakult az ellenállásban résztvevők igazolásának elbírálására.

A régi igazolványokat, mint ismeretes, érvénytelenítették és újból kellett kérni az igazolást. Több mint 1800 ellenállási igazolványtulajdonos közül a mostani újabb határidő alatt

csak 800-an kérték igazolásuk felülbírálását.

A régebbi ellenállók nagyobbik része nyilván nem is tudná igazolni érdemét az új bizottság előtt. Az első bizottság hétfőn délután tartja ülését és azután mindennap más-más bizottság fog ülésezni, hogy minél gyorsabban letárgyalják ezt az egész kérdést.

— Vas Lajos halála. Vas Lajos, a Magyar Országos Szövetkezeti Központ ügyvezető igazgatója, aki három hete halálos betegen érkezett haza Svájcából, 65 éves korában meghalt. Igen fontos és nagyszerű tárgyalásokat folytatott Svájcban, tenyész-szarva marhák behozatala ügyében és ő maga végezte, már súlyos betegen, a kiválogatás fáradságos munkáját is. Ifjúkorában mint a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének egyik vezetője megszervezte a külföldi piacokat és négy évtizeden át irányította az állattenyésztésre döntő fontosságú vérfelújítás munkáját. Nevét külföldön is jól ismerték, mert nagy műveltséggel, kiváló szaktudással és kényes erkölcsi érzékkel képviselte idegenben a magyar kereskedelmet.

A felszabadulás után hamarosan helyreállított külföldi kapcsolatok nagyrészt az ő személyének érdeméből léte ülték. Vas Lajos a tettek, különösen pedig az elismerést sohasem követelő tettek embere volt. Bölcs és a megpróbáltatások évelben megértően jó ember, aki egész életével nemcsak a közérdeket szolgálta önzetlenül, hanem emberszeretettel hirdetett. Halála nemcsak a közgazdasági életnek súlyos vesztesége, hanem az egész magyar társadalomá.

— „Csalással vádolják Schandl Károlyné tűzifanyereskedőt” címmel megjelent közleményünk után megállapítottuk, hogy az ügyészség Schandl Károlyné ellen vádiratot nem adott ki, ellene semmiféle tárgyalást ki nem tűztek. Genesi Károlyval közös cége sohasem volt, csupán az ő közbejöttével vásárolt fát. Genesitől még 1945-ben, a Fuvarozási, Áruforgalmi és Kereskedelmi kft. közvetítésével kivül az ügylethez Schandl Károlynénak semmiféle köze nem volt!

— Házasság. Balogh Tibor és Majthényi Jánosné sz. Gruber Frici jegyesek. (M. k. é. h.)

A rangsor

Nemcsak a hivatalnak, a bűnnek is megvan a maga rangsora. Ez a rangsor súlyosság és veszedelem szerint körülbelül a következő: Gyilkos, rabló, utonálló, betörő, vetköztető, tolvaj, sikkesztő, vesztegető, feketéző. A rangsor a társadalom nyugalma, békéje és rendje szerint váltakozik. A közelmúltban a gyilkos járt az élen, ma, mikor a közbiztonság helyreállt a magyar rendőr újból ura az alvilágnak, a veszedelem, amely a társadalom békés munkáját fenyegeti, inkább a sikkesztő és vesztegető részéről súlyosodik. A bűnözési szököár lassan elvonult ugyan, de, úgy látszik, szaporodik a tolvajok és vesztegetők serege. Naponta kerül horogra egy-egy nagy sikkesztő, feketéző, és félkékalmár. Vesztegető és megvesztegetett is minden héten kerül a bíróság elé, s így talán lépésről-lépésre helyreáll a magyar társadalom megbillent belső egyensúlya és megszűnik az az abnormális állapot, amelyben a bűn nem volt bűn. Ehhez azonban mindaz, ami ma történik, nem elég. Nem minden megtorlás kerül nyilvánosságra, és így az elrejtett példa nem hat elég széles körben. Ez egy. A második feltétel, amit előzetes kezelésnek lehet nevezni, abban áll, hogy a nyilvánosság elé kell hozni mindazt, amiből a törvények megkerülése és a homályban lappangó kriminális üzlet kiderülhet. Így jelentősen javulna külkereskedelmi mérlegünk, de a közmorál is, ha közzétennék, ki kapott az elmúlt évben behozatali vagy kiviteli engedélyt, ki mit keresett rajta és kinek a közbenjárására kapta meg.

KISS DEZSŐ

Addig vallatták a betörőt, amíg — nyilas gyilkos lelt belőle

Az este került a főkapitányságra Nagy Lajos, 25 esztendő fogalkozás nélküli fia-alember, betörés miatt: ákucscsal nyitotta fel egyik Hajós-utcai textilüzletet. Kihallgatása közben beismerte, hogy 1944-ben szörnyű gyilkosságot követett el, Mosz Ferenc nevű társával együtt. Egy üldözött házaspárhoz kopogtattak be a Desseffy-utca-ban, több ezer pengőre akarták megszarolni a szerencsétlen embereket; akik igyekeztek is a pénzt megszerezni, ám ez nem sikerült nekik. Az ostrom alatt Nagy és Mosz az utcára vonszolta a férjet és feleségét, ahol — így mondja Nagy Lajos! — Mosz Ferenc agyonlőtte mindkettőjüket, a holttesteket pedig együtt dobta be egy romépületbe. Nagy Lajost az állampolgári védelmi osztálynak adták át, Mosz Ferencet pedig keresik.

— Eltűnt egy 16 éves leány. Vasárnap délben jelentették a főkapitányságon, hogy a Szabadságtér 2. házából eltűnt a 16 éves Ungvári Teréz.

— Ne felejtse, hogy a Meteor csillár minőség! Podmaniczky-utca 27.

— Halálhír. Harmat Károly az egykori fiumei „Magyar Tengerpart” szerkesztője, a „Magyarország” és az „A Reggel” hos zú éveken át olaszországi tudósítója, Garddy Viktor meghitt munkatársa, majd az olasz tengerhajózási ügyvezető igazgatója Budapesten elhunyt.

Rablótámadás meséjét találta ki, mert — félt a menyasszonyától!

Vasárnap délben a XI. kerületi kapitányságon őrizetbe vették Pákh István 23 éves kereskedőt, aki két nappal ezelőtt feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen és egy rablótámadás meséjével vezette félre a rendőrhatalmaságot. Izgatottan mondogta el, hogy szerda délután 6 óra tájban a Budafoki-úton, a dohánygyár mellett leütötték és elrabolták tőle „Leica” fényképezőgépet, amelynek az értéke 12.000 forint. Pákh Istvánt kivitték a helyszínre, de amikor az eset részleteit kérdezték, súlyos ellentmondásokba keveredett. Fejéről levették a kötést és akkor az is kiderült, hogy semmiféle sérülést nem szenvedett. Bevallotta, hogy a rablótámadást menyasszonya félrevezetésére találta ki. Így akarta megindokolni: miért nincsen már fényképezőgépe. A „Leica” ugyanis eladta 6000 forintért, a pénzt elköltötte és a menyasszonyának ezt sem merete bevallani.

— A Balkán Ifjúsági Tanács ülését csütörtökön nyitják meg. A Balkán Ifjúsági Tanács III. ülésének ünnepélyes megnyitása csütörtök délelőtt 9-kor lesz, Apponyi-tér 1. alatt, Tildy Zoltán köztársasági elnök és a kormány tagjainak jelenlétében.

— A Politika új számának vezércikkében Paál Ferenc az ügyvezető kalendárium-affér hátterét világítja meg nagy történelmi tudással és a 48-49-es események meggyőző és merőben újszerű elemzésével. Katona Jenő „Firenzei alakok” c. levele, Bruce Lockhart új könyvének ismertetése. Gyárfás Miklós, Gogolák Lajos, Frey András, Tabori Pál és Kúrti Pál cikkei teszik értékes és élvezetessé a Politika új számát.

Átlátszó esőkabát
ballon-, vihar- és lódenkabát
BŐR- ÉS SPORTRUHÁZAT-tól
VII. ker., Rákóczi-út 4. Telefon: 220-310.

Pénzre van szüksége?
Férfitruha és felesleges holmirt sok pénzt fizet.
Keres: Király-u. 34. f. 4. kedő. Telefon: 227-110

SI RUHAK ATLÁTSZÓ
esőkabátok, ballon- és lódenkabátok, sport-mellények
MÁRTON és SZÁSZ
V., Gróf Teleki Pál-utca 3. szám.

Új lemez Régi cégtől
MARNITZ
JÓZSEF-KÖRUT 37-39

Átlátszó esőkabát
ballon- és viharkabát
MAGYAR BŐRRUHÁZATI ÜZEM-től
VIII. ker., Rákóczi-út 53. Telefon: 135-188

IRÓGÉP
számológép javítás — karbantartás, vétel — eladás.
Röncs gépeket is vesznek
KOVÁCS ALADÁR
VII., Nagy-téri Szabó-u. 48. Tel.: 423-141

FEHÉR asztallerítők
és asztalváltókat veszünk
FÜZÉK borozó.
VI., Dalszínház-u. 3.

Selejtpapírt
Irományt
vásárolok, ellenértékért kivásárolom
U J P A P I R T kaphat.
Zelinka Sándor
Bpest, VII. Miksa-u. 8. Telefon: 425-598

IRÓGÉP
Kovács A. és Társa
V., Nádor utca 8. Telefon: 183-296

Perzsaszonyv
Vétel-eladás. UNGÁR.
Király-u. 14 Rákóczi-út 42

HANGSZER, HATVANBAN
ZONGORA
eladás, vétel, csere
REMÉNYI
KIRÁLY-UTCA 58 Cím: dr. Báláné, Hatvan.

IRÓGÉP vétel, eladás
EDÉS ÉS DEÓSY
Akácfa-utca 13. Telefon: 222-624

Akadémia-utcában
4 emeletes
üres épület
egészben vagy részben is ELADÓ helyreállított állapotában is. Szuterén és földszint összesen 1400 m². Külön is kapható a 700 m². Emeletenként 36 szoba, hivatalnak vagy lakásnak. Bővebbet: **Gábor Miklós mérnök**
V., Falk Miksa-u. 13. I. 2. Tel.: 126-823.

BŐRÖNDÖK
vétel és eladás
W: csak épszínház-u. 26. Tel. h. 126-810

ÁTLÁTSZÓ ESŐKABÁT eredeti angol anyagból ismét kapható
SALAMONOVITS MANÓ
esőköpeny gyárban, V., Sas-utca 26.

III., Vend-u. 10.
alatt
2 szoba halics
komfortos lakás helyreállítva
február 1-1 beköltözéssel, azonnal leköthető 18.000 forintért. Bővebbet: **Gábor Miklós mérnök**
V., Falk Miksa-u. 13. I. 2. Tel.: 126-823.

Kereskedők! Gyűjtők!
„A Hét”
Kiss József irodalmi hetilapjának évfolyamairól (1897-től 1908-ig) együtt vagy külön magas árat fizettek. Ajánlatokat A Reggel kiadójába „Városi Könyvtáros” jellegre kérem.

Hat hónapnál nagyobb felmondást, négy hónapnál nagyobb végkielégítést

1950 júliusáig nem lehet perelni

A felmondási járandóságok és a végkielégítés érvényesítésének korlátozásáról közöl a hivatalos lap vasárnapi száma kormányrendeletet, amely széleskörű érdeklődésre tarthat számot. A rendelet értelmében ipari vagy kereskedelmi vállalatokkal szemben, ideértve a pénzintézeteket is, szolgálati viszonyból kifolyólag hat hónapnál hosszabb időre felmondási járandóságot, továbbá négyhavi illetményétől nagyobb végkielégítést 1950 július 31-ig bírói úton nem lehet érvényesíteni. Ezt a rendelkezést alkalmazni kell a végkielégítés megfizetése iránt már folyamatban lévő perekben is. Jogerős bírói ítélettel e rendeletben megállapított mértéknél magasabb összegű végkielégítésre 1950 július 31-ig csak ebben a rendeletben megszabott mértékig lehet végrehajtást kérni.

Kisnyilasok és SS katonák jelentkeznek tömegesen a cionistáknál:

Palesztinában akarnak harcolni a zsidókért az arabok ellen!

Egymásnak adják a kilincset a cionista szövetség budapesti irodájában azok az egyáltalán nem cionista jellegű fiatal emberek, akik ajánlkoznak, hogy —

Palesztinában akarnak harcolni a zsidók oldalán az arabok ellen!

Naponta 40—50 fiatal férfi jelentkezik, akikről senki sem hiszi, hogy — a zsidóság iránt érzett önfeláldozó szeretetből készülnek ilyen életveszélyes kalandra!

Lehet közöttük, aki csak azért koptat a cionistáknál, hogy bármilyen és bármilyen módon kivándorolhasson. De nyilván van közöttük

sok kisnyilas és hajdani SS-katona is, akik határozott céllal törekcszenek Palesztinába, hogy külön csoportba alakulva — a német tisztektől vezényelt arabokhoz csatlakozzanak!

Mióta egyre több hír jelenik meg az ujságokban a zsidó-arab háborúról, ugrásszerűen emelkedik a különös jelentkezők száma is. A Reggel beszélgetett erről a „partizán“-inflációról dr. Dénes Bélával, a Magyar Cionista Szövetség társelnökével, aki meglepően érdekes felvilágosításokat adott.

Három egyenruhás rendőr is koptatott a cionista irodában, de ezek bizonyára jóhiszemű emberek, éppen úgy, mint a jelentkező zsidó fiatal emberek, akiket szintén elutasítanak. Némelyek tudni vélik — mondta Dénes dr. —, hogy a cionista szövetség az utazási költségeken kívül minden önkéntesnek 10—10.000 forintot fizet és „megfelelő iratokat” is ad a kezébe... Ezek — folytatta a társelnök — zsidó pénzen akarják kivitetni magukat Palesztinába, hogy ott a zsidók ellen harcoljanak! De a mi szövetségünk nem toborzóiroda, mi nem csempészünk külföldre senkit, sem fondorkodó „fekete” kivándorlókat, sem pedig az igazságszolgáltatás hálójából menekülő nyilasokat.

„Svéd, hála Istennek, újra a miénk” és „Székely a világ egyik legjobb Wagner-énekese” — írják a new-yorki lapok

(A Reggel newyorki tudósítójától.) Magyar sikerektől hangos a Metropolitan Opera House tája. Hosszú idő után először énekelt ezen a színpadon Svéd Sándor és két estén át jelent meg a Metropolitan lámpái előtt Székely Mihály! Svéd a „Tosca”-ban régi, híres szerepét, alakította, olyan frenetikus sikerrel, hogy az egyik legelső newyorki kritikus így kezdte, egyébként igen tárgyilagos beszámolóját: „Alexander Svéd, hála Istennek, újra a miénk!” Székely Mihály első estén a „Rigoletto” Sparafuciljét énekelte olaszul, majd egy hét múlva a „Tannhäuser”-ben Hermann ögrófot — németül! A newyorki napilapok az elragadta-

tás hangján írják róla. A newyorki közönség — már az a része, amely a Metropolitan Opera House óriási helyárait mefizeti — nagyon hívős. A tetszésnek olyan zajos kifejezése, amelyhez Budapesten, vagy olasz földön szoktunk, erre felé nem járja. De ezen a „Rigoletto” és „Tannhäuser”-estén, különösen az utóbbin, tombolt és tapsolt ez a tartózkodó közönség! Székely Mihály egyébként a napokban éneklir Marke királyt a „Tristán és Izolda”-ban, Busch vezényeltével. A „New York Herald Tribune” véleménye szerint ő a világ egyik legjobb Wagner-énekese, akit csak Richard Mayrhoz és Ludwig Hoffmannhoz lehet hasonlítani.

Hárman egy autóban

Az este történt pontban negyedtízkor, a körúton még villogtak a neonfények, az úttesten autók torlódtak s a mozik halljában az utolsó előadáshoz gyülekeztek a nézők. Ez a teherautó, amely negyedtízkor riporttémává lépett, 9 óra 14 perckor még egyáltalában nem volt az, a Margit úti útján robogott végig a Margit híd felé; egy nő s két férfi ült benne, az egyik férfi a volán mellett. Beszélgettek. Miről, azt ugyancsak nehéz volna utólag megállapítani. Miről beszélgetnek hárman ilyen enyhe januári estén, amikor frissen csillog a kövezet s a pest felé robogó kocsi szélvédő ablakán túl szikráznak a város fényei? Utólag már mindezt nagyon nehéz megállapítani, annál is inkább, mert 9 óra 14 perc és 30 másodperckor még senki nem figyelt erre a teherautóra, futhatott a maga útján, ami benne történt, magánügy, ami pedig kívülről s körülötte az úttesten, az a közlekedési rendőr dolga. Harminc másodperc múlva azonban, negyedtízkor az autó közügy lett és százan, meg százan tolongtak körülötte.

Az este történt pontban negyedtízkor, a körúton még villogtak a neonfények, az úttesten autók torlódtak s a mozik halljában az utolsó előadáshoz gyülekeztek a nézők. Ez a teherautó, amely negyedtízkor riporttémává lépett, 9 óra 14 perckor még egyáltalában nem volt az, a Margit úti útján robogott végig a Margit híd felé; egy nő s két férfi ült benne, az egyik férfi a volán mellett. Beszélgettek. Miről, azt ugyancsak nehéz volna utólag megállapítani. Miről beszélgetnek hárman ilyen enyhe januári estén, amikor frissen csillog a kövezet s a pest felé robogó kocsi szélvédő ablakán túl szikráznak a város fényei? Utólag már mindezt nagyon nehéz megállapítani, annál is inkább, mert 9 óra 14 perc és 30 másodperckor még senki nem figyelt erre a teherautóra, futhatott a maga útján, ami benne történt, magánügy, ami pedig kívülről s körülötte az úttesten, az a közlekedési rendőr dolga. Harminc másodperc múlva azonban, negyedtízkor az autó közügy lett és százan, meg százan tolongtak körülötte.

tődzik és mit magyaráz, azt az ember alig érti. Mert nem is volna olyan nagyon meglepő, ha térdre rogya és hebegve bámsz-kodna az égre és megköszönné azt az öt centit, amely hármukat megmentette a Dunától s a csak-nem biztos haláltól. „Kuplung”, mondja és „bevágtam a sebesség-váltót” s más efféle, csaknem szabatosan, már-már higgadtan ismerteti a történeteket, emlékszik minden mozdulatára. Nagyon jól

Am 9 óra 30 perckor az egész ügy már nem nagyon érdekes, a „nézők” oszlanak, a „mutatvány” véget ért, „jó szám” volt, felszállt a Duna fölé, nem kínálkozik ilyen úton-útfélen. A rendőr intézkedik, rövidesen itt lesz egy mentőautó, hogy bevigye az asszonyt, mert sír, panaszkodik, hogy nem tud lábraállni, a szájaszála reszket, a fogai összekoccannak — vajjon mit mondott ez az asszony tíz másodperccel a baleset előtt ezzel a reszkető szájjával? Furcsa, az embernek ilyen ostoba gondolatai támadnak. Jön mindjárt a tűzoltóautó is, hogy felemelje az öngyilkosjelölt kocsit, amely törött reflektorával megigézettlen néz farkasszemet a Dunával. S aztán ahogy az ember tovább indul a szemtanúk fáradságával, jóleső cigarettával a szája sarkában, arra gondol, hogy lám, születni nem lehet váratlanul, de meghalni igen, egyik perccel a másikkra, úgyszólván észrevétlenül. A végzetes pillanatokat soha nem jelzi semmi, látszólag minden simán megy a maga útján, hárman beszélgetnek egy teherautóban, aztán... Hogy kell vigyázni a kormánykerékkel!

Ennyi tanulság mégis csak van egy napihír mögött.

Halász Péter

Módosítással fogadta el a minisztertanács a gyógyszerész rendeletet

A népjóléti miniszter a minisztertanács elé két rendelettervezetet nyújtott be a gyógyszerészeti jogszabályokról. A rendeletek szerint

megszűnnek azok a gyógyszerészeti jogszabályok, amelyeknek a volt tulajdonosait deportálták

és még nem igényelték vissza üzletüket, ha legkésőbb 1948 január 31-éig nem jelentkeznek. Megszűnnek azok a gyógyszerészeti jogszabályok is, amelyeknek tulajdonosai nyu-

gatra mentek és záros határidőn belül nem kérik igazolásukat. A rendeletek értelmében a népjóléti miniszter 1948 június 30-ig a megszünt gyógyszerészeti országos pályázat útján új személyi jogi gyógyszerészeti jogszabályokat adhat ki. A minisztertanács azzal a módosítással fogadta el a rendeleteket, hogy a nyilvános pályázaton nemcsak okleveles gyógyszerészek, hanem közületek, városok, OTI, MABI is résztvehetnek.

Vajtha Ferenc hétfőn kerül a kivándorlási bíróság elé

(A Reggel newyorki tudósítójától.) Vajtha Ferenc, a leghírhedtebb fasiszta ujságírók egyike, Antal István propagandaminiszteriuma hivatalos lapjának, „Az Ország”-nak főszerkesztője, Szálasi bécsi főkonzulja

az Ellis Islandon van őrizet alatt

és hétfőn dönt sorsáról az amerikai kivándorlási bíróság, amely való-

színűleg visszatoloncoltatja abba az olasz kikötőbe, ahonnan elvittorlázott. Illegális bevándorlás miatt vonják felelősségre, miután

cehszlovák útlevelel régi nevén, mint Vlack Ferenc csempészte ki magát

az Újvilágba. New Yorkban, partraszállása után nyomban felismerték, mire a newyorki rendőrség elfogta és Ellis Islandra szállítottatta.

Női fehérneműt is készít

Anglikánika

Szentkirályi-utca 2. (Rákóczi-út mellett)

KÉT KOMBINÁLT SZOBABÚTOR

(komplett háló, kétszemélyes rekámmal, Epe da matracokkal stb.)

hirtelen elutazás miatt feltűnően olcsó áron

ELADÓ

Ajánlatok „Legjobb alkalom” jellegével A Reggel kiadóhivatalába V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78

Orvosok és szülők figyelmébe!

Megnyílt a szabadsághegyi

MIRABELL-ben:

Budapest, XII., Karthausi-utca 6. sz. Magyarország egyetlen olyan intézménye, ahol kizárólag a Pirquet pozitív (nem fertőző, lázalan) gyermekek szakszerű gondozásában és kondíció feljavitásában részesülnek. A gyermekgyógyútdűlő az Orvosi és az Egészségügyi Alkalmazottak Szabad Szakszervezetének egészségügyi felügyelete alatt áll. — Érdeklődni és felvilágosítás egész nap. Telefon: 361-992 és 361-923. Közp. fűtés, melegvíz.

Csak úgy

NYERHET BEFIZETI!

ha osztálysorsjegyet

Húzás január 14-én kezdődik

MATRONYA-GEZOVA orosz faluban, 1943 januárjában fogságba esett

Kuttner Sándor

tanító (106/8 munkásszázadból, Gyomáról vonult be). Kérjük társait, ha valaki tud róla, közölje özvegy REINER JÓZSEFNÉVEL, Budapest, VI., Hegedűs Sándor-utca 15. Telefon: 421-335.

BERLITZ-nyelviskola

ÚJ NYELVTANFOLYAMOK IV. VÖRÖSMARTY-TÉR 2.

LUKÁTS PENZIÓ

Belvárosban. Elegáns szobák, etage fűtés, állandó melegvíz. Királyi Pál-u. 9. T: 384-531

A New Yorkban megjelenő magyarnyelvű hetilap

AZ EMBER

(Főszerkesztő: GÖNDÖR FERENC) példányonként beszerezhető a NEPSZAVA könyvkereskedésében Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. és valamennyi IBUSZ pavilonban

Telenio szűrés VAN D-vitamin!

ETT BIZTOSÍTTJA EGY JO Kvarcámpa PÁZMANYI-t

IX. ÜLLŐ-ÚT 67. TEL: 319-212

AZ ÚJ ÉV SZENZÁCIÓJA

AKAMARA VARIETÉ 3 ÉDESTERV

új műsora

UTRY ANNA vendégszerepel

estonként a

VICTÓRIA SÖRÖZŐBEN

V., Marx-tér 5.

A REGGEL SPORTJA

Sorozatos meglepetések a Téli Kupa mérkőzéseken Nehéz toto-forduló!

A szokotlan időben rendezett labdarúgómeérkőzések többhelyütt — váratlan eredménnyel jártak! Már a délelőtti órákban megszűnt az első meglepetés: az amatőr másodikosztályban játszó Kőbányai TK biztosan győzte le az NB II-es Zuglói HAC-ot, melynek középsőjátékára ezúttal Lázár Gyula, a Ferencváros sokszoros válogatott fedezete volt. Az egyik csapat jó készülsége, így egyenlítő ki a nagyobb tudású, de gyengébben készült csapatok fölényét!

Meglepetés volt a toto-versenyzők számára az angol kupamérkőzés is: a II. osztályú Southampton legyőzte az elsőligás Sunderland-ot!

Részletes eredmények:

Postás—MOGURT 1:1 (1:0)

A Millenárius pályán, 8000 néző előtt, Várszegi játékevezetésével folyt a küzdelem. Végig a Postás irányította a játékot és különösen az első időben játszott igen szépen. Az első félidő 30-ik percében Virág nagy lövése jelentette az első gólt (1:0), ezt a második félidő 18-ik percében Füstös egyenlített ki egyéni kitérés után (1:1).

Kőbányai TK—Zuglói HAC 4:1 (3:1)

8000 néző előtt, Sárosi játékevezetése mellett a kőbányai csapat kitűnő játékkal, biztosan verte NB. II-es ellenfelét. Gólszerző: Hruza (2), Kotász és Gyura, illetve Major (öngól)

Rendőrtartak a Sportcsarnok előtt!

Özöpes viadalban győztük le az osztrák ökölvívókat. — Uj tehetség tűnt fel — az előmérkőzéseken!

Hatalmas tömeg rohanta meg a Sportcsarnokot, hogy végignézzék, illetve csak végignézzék az osztrák-magyar ökölvívómérkőzést. A már építéskor elégtelen Sportcsarnok ismét szűknek bizonyult. Még a mérkőzés felidejében is százak és százak ostromolták a bejáratot, amelyet megerősített rendőri kirendeltség tudott csak megvédeni. Építjük fel a nagyszarnokot — még a hároméves terv lejárta előtt.

A válogatott viadal nem mozgott magas nívón. Az már nem is újság, hogy nincs megfelelő nehézsúlyú versenyzője. Bene III. sérült s a tartalékok csak vergődtek a szorítóban. Igaz, hogy Hauk-nak igen komoly ellenfele volt: Ameisbichler, az osztrák olimpiai ökölvívó reménye. A magyar csapatból Marton és Papp emelkedett ki. Marton ezúttal is csillogtatta fölényes technikáját, Papp félelmetes ökle pedig ismét sűrűn sújtott le a nála fejfel magassabb osztrákra. Bogácsnak nem volt alkalma megmutatni tudását, mert már az első pillanatban leléptették szemérsülés szennvedő ellenfelét.

Az est legnagyobb közönségsikerét (Papp ökle kivül) az Előre fiatal versenyzője: Kéki aratta. Az előmérkőzésen valóságos lázba hozta a közönséget káprázatos vívasával. A legjobbat Tornai idézte fel! Játékosan, de félelmetes biztonsággal hajlik el, húzódik vissza ellenfele útjai elé, ép annyira, hogy az ellenfél ökle centiméterekkel szalad előtte és úti az üres levegőt, közben pedig a legváratlanabban utó vissza. Sajnos, Torma hibáját is fellelhetjük nála: könnyelműen látja karját!

A válogatott viadal eredménye így alakult: Bednai Gausterert győzte le pontozással, Bogács ellenfelét, Marzurkiewiczet szemérsülés miatt lép-

Vasárnapi és hétfői filmelőadások Copyright by A Reggel

Table with 4 columns: A mozi neve és telefonszáma, A film címe és főszereplője, Az előadások kezdete Vasárnap, Hétfőnap.

Előre—Kerámia 5:3 (3:0)

Simor-utca, 500 néző, játékevezető: Bánkúti. Az első félidőben 10 főre olvadtt Kerámia a második félidőben kiegyenlített és az Előre csak nagy közdelem után nyert. Gólszerzők: Szabó III. (4), Kraics, illetve Kocsis I. (2) és Teveli.

Phöbus—III. ker. Madisz 3:1 (2:0)

A Hévízi-úti pályán 1500 néző előtt Vörös játékevezetése mellett biztosan nyert a végig fölényben lévő Phöbus. Góllövők: Mayer, Schiff, Pázmány, illetve Andaházi.

Gázgyár—Drasche 5:3 (1:0)

A Hévízi-úti pálya, 2500 néző, játékevezető: Harangozó. A gázgyáriak góllövők Mohácsi (3), Virág II. és Száva, a Drasche-ét Kengyelcski, Halóha és Fodor szerezte.

EMTK—ErSo 3:1 (1:0)

Változatos küzdelem után megérdemelt győzelem. Góllövők: Pákozdi (2), Antoni, illetve Frenák.

M. acél—Husos 1:1 (0:0)

Igazságos eredmény. Góllövők: Grams és Erdélyi.

BEAC—KPSE 3:1 (2:1)

Szünet után kerekedett felül a BEAC. Góllövők: Esztergomi (2), Enekes, illetve Kalapács.

A nyertes TOTO-szelvény

Table with 2 columns: Team names (EMTK—ErSo MADISz, Postás—MOGURT, etc.) and scores (1, X, 1, X, etc.)

Pótmérkőzések:

Middlesbrough—Hull City 3:1 MEMOSZ—REAC 2:1 (1:1)

Kosárlabdaeredmények: MAFC—MAVAG 2:12 (7:7)

Beszéktart—Postás 19:13 (12:8)

Kézilabdamerkőzés: MAVC—Elektromos 13:3 (8:1)

Az MTK jégkorongcsapata 12:0-ra győzte le a Szegedi Postást.

A BKE jégkorongcsapata bajnok mérkőzésen 12:2 (5:0, 4:1, 3:1) arányban győzte le a szegedi Postást.

Ügetőeredmények

I. futam: 1. Friswyn, 2. Judit, 3. Kacér III. Futottak még: Ádám fia, Sellő, Kántor II., Hozomány, Mámor, Annuska, Sopron, Hamupipó, Lagzi, Erzsike. Start odds: 5 reá, 6. Tot.: 10:11, helyre 10, 10, betűt: 14, 24.

II. futam: 1. Melidián III., 2. Gyémántom, 3. Élelmes. Futottak még: Futórozsa, Dános, Lightning. Legenda: Start odds: 3, 5, és 4. Tot.: 10:86, 22, 36, 18, bef. 543, 215.

III. futam: 1. Tátra, 2. Kalinka, 3. Zeibó T. Futottak még: Herkules, Pardon, Barmikor, Béla király, Bob. Bukmekeroddsok: 1 és negyed, 6, 2. Tot.: 10:19, helyre 12, 24, 15, bef. 81, 39.

IV. futam: 1. Zsákmány T., 2. Dervis. Futottak még: Győztes, Fekete Péter. Bukmekeroddsok: 2 és fél, 4.

tették ki a küzdelemből (az osztrák fejlett, Bogácsot is megsebezte, de mégis csak ő húzta a rövidebbet). Fehér pontozásos vereséget szenvedett a folyton tapadó Kerschbauer II.-tól, Vajda beharcban szerzett pontjaival győzte le Genalt, Marton I. három menetben át ütötte-verte Nowatschkát, akit állandóan elborított a vér, Papp már az első menetben kiütötte Bauer, Lányi — edzője „szigorú tanácsára” — feladta a küzdelmet Michits ellen, Haukot a második menetben ütötte ki Ameisbichler.

Végeredményben 10:6 arányban nyert a magyar csapat.

Tömegsport. Az NBS legutóbbi ülésén foglalkozott néhány téli sportág tömegfejlesztési programjaival. A sakkozók számára nagyszámú felszerelési tárgy (sakkasztó, versenyóra stb.) beszerzését szavazta meg — nyolcvanezer forintot felüli értékben.

Jóslataink a To-tó 14. hetére

Soha ilyen nagy érdeklődés nem volt semmiféle sportesemény iránt, mint amilyen nagy tömegeket mozgat meg az embersportfogadás. Ismét nehéz feladat előtt állnak a tippelők. Alig akad biztos (?) mérkőzés, legyen az hazai, avagy külföldi. A január 18-i sportesemények közül a következők kerültek a To-tó szelvényére:

EMTK—Drasche (Téli Kupa): az EMTK a Téli Kupa esélyese, ezen a mérkőzésen győz. (1)

Előre—Husos: a döntetlen nem lenne meglepetés. (X)

ErSo MADISZ—MOGURT: ez a mérkőzés is döntetlen hozhat. (X)

Gázgyár—Postás: a Gázgyár látszik esélyesebbnek. (1)

M. Acél—Kerámia: ügylátszik, ez a mérkőzés is csatlakozik a döntetlenekhez. (X)

Manchester United—Arsenal (angol bajnokság): az éllovas Arsenal aligha

viszi haza a két pontot. (X)

Everton—Derby County (angol bajnokság): a hazai csapat győzele valószínűbb. (1)

Stoake City—Middlesbrough (angol bajnokság): a vendégcsapat legalább egy pontot rabol. (X)

Sunderland—Manchester City (angol bajnokság): a Sunderland otthon jó, győzele valószínű. (1)

CsMTK—M. Posztó (női teremkézilabda): a helyi riválisok közül bármelyik győzhet. Mi a CsMTK győzelmét jósoljuk. (1)

Előre—MAFC (fői kosárlabda): a műegyetemi egy arnyalattal jobbak, mégis az Előre győzelmében bízunk. (1)

BSE—KASE (fői kosárlabda): a Kase győzele nem vitás. (2)

PÓTMÉRKŐZÉSEK: Mémosz—KPSE (Téli Kupa): két egyforma erejű csapat. (X)

Hitelbank—ZHAC: a döntetlen nem lenne meglepetés. (X)

Wolverhampton Wanderers—Blackpool: a Wolves esélyesebb. (1)

ston Villa—Blackburn Rovers: az Aston Villa otthon győz. (1)

menthol draszt nem kell dic érni, mert

JÓ ÉS ROSSZ

JÓ VOLT

Vas Zoltán előadása, amelyet a minap tartott „Nemzetgazdaságunk helyzete és kilátásai” címmel. Nemcsak azért volt jó, mert világos képet nyújtott a fejlődésről, hanem főként azért, mert olyan hangot ütött meg, amelyhez nem voltunk hozzászokva. A magyar közvélemény megszokta, hogy a gazdasági kérdések a körmondfont elméletek és bonyolult statisztikák rengetegében menekülnek, mihelyt valami hivatalos hatalom szól rólok. Soha semmiről nem beszéltek olyan homályosan, olyan ködösen, mint a „nemzetgazdaságunk helyzetéről”. Vas Zoltán előadását a legkritikusabb elmék is figyelmesen elolvasták. S most meg kell állapítanunk valamit, ami a pesti polgár ítéletét is dicséri. Az egész városban élénk visszhangot keltett Vas Zoltán előadásának nyúltsága és őszintesége. Meggyőzően sorakoztatja fel az eredményeket és ugyanilyen hitelesen tárta fel a hibákat is. Megmondta, hogy a stabilizációnak egyik döntő feltétele a munkaerő fokozott latbave-tése, mert az eddig elért eredmények nem kielégítőek. Az ilyen helyzetből a multban úgy vágta ki magát az ipar, hogy leszorította a termelési költségeket, lenyomta a munkás bérét és a tisztviselő fizetését. Ez ma nem megy, ellenkezőleg a demokrácia szociális jellemével. Valahogy azonban segíteni kell a bajokon, mert a stabilizáció eredményeinek megőrzése munkásnak, parasztnak, polgárnak egyaránt érdeke. Többet kell dolgozni, rá kell kapcsolni! Az a munkás vagy tisztviselő, aki lazásal, aki nem dolgozik vagy rosszul dolgozik, éppen olyan károkat okozhat a stabilizációnak, mint a feketéző vagy a spekuláns — még ha erkölcsi minősítése más is, mint a feketéző láncereskedő, mert hiszen az egyik talán csak lustaságból vagy közönyből hibázik, míg a másikat aljas nyereszéskedési szándék vezeti. Mégis: a gazdasági élet az egyiknek éppen úgy megérzi a következményeit, mint a másikat. Egyetértünk Vas Zoltánnal abban is, hogy nem lehet csökkenteni a reálbéréket, fokozni kell a termelést. A szociális felelősség egyformán kötelezi a magyar társadalom minden rétegét, a munkást csak úgy, mint a polgárt.

ROSSZ VOLT,

helyesebben kevés volt, amit eddig a magyar társadalom az árvízkarosultakért tett. Szinte napoként tanui vagyunk annak, hogy ilyen vagy amolyan, különben rokonszenves és minden támogatásra érdemes célokért nagyarányú társadalmi akció indul, alig múlik el hét, hogy a jólismert patrónás hölgy ne jelenjen meg perselyével szerény kávéházi asztalomnál, de csodálatosképpen most alig észlelhető valami mozgás a jótékony lelkekben. Igaz, a kormány és a Kiszgadzpart megmozdult, a többi pártok is igyekeznek segíteni, de hol vannak az ügynevezett társadalmi egyesületek? Pedig ezúttal valóban olyan ügyről van szó, amelyről joggal mondhatjuk, hogy saját, legbel-sőbb szívügyünk. Nemcsak azért, mert magyar testvéreink sorsáról van szó, hanem azért is, mert az egész ország érdeke, hogy az árvíz pusztításainak következményeit mennél gyorsabban és mennél hatásosabban tudjuk elhárítani. Az országnak ez a része az ügynevezett nagy kenyércsátában, ami a konszolidáció, az ujjáépítés első döntő ütközete volt, derekasan megálta a helyét. A Tiszavölgy magyarjai, mint a multban mindig és mindenütt megmutatták, hogy nincs olyan országos érdeke a magyarságnak, amelyet ők fel ne karolnának, most is előljártak a munkában, a segíté-sben, a magyar ujjáépítés alapja-nak megteremtésében. A kenyér harcosai ők, akik minden magyar megbecsülését megérdemlik. Gyor-san és eredményesen kell tehát segíteni. Nem lehetünk fájtaltak és közönyösek az árvízszújtotta Tiszavidék lakóinak gondjaival szemben. A magyar társadalomra vár a feladat, hogy a kenyérszá-tának e bajbajutott hőseit áldozat-készséggel felkarolja. Igenis többet, sokkal többet várunk a társadalmi egyesületektől, a szociális intézmé-nyektől, a különböző alapoktól, de legelsősorban azoktól, akiknek még ma is elég bőven van pénzük. Min-denki adjon, de gyorsan és valóban erejéhez képest. És történjék arról is gondoskodás, hogy az adomá-nyok a lehető legkisebb adminisztrációval azonnal odajussanak, ahol szükség van rá.

Ortutay kultuszminiszter Sopronban

Sopron, jan. 11. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Ortutay Gyula kultuszminiszter szombaton este Sopronba érkezett. Fogadta a pártok, intézmények, testületek vezetőit, akik előadták a vidéki város kulturális gondjait, amely a háborúban oly sokat szenvedett. A kultuszminiszter kijelentette, hogy

nincs szándékában elhelyezni Sopronból a műegyetem bányá-, kohó- és erdőmérnöki karát.

Vasárnap délelőtti megtekintette az újjáépülő Sopront, meglátogatta az iskolákat. Délben Sopronkőhi-dára ment, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endre kivégzésének helyén lerója kegyeletét

A most feltűnt gyorskorcsolyázó-tehetség, az ifjúsági Ruttkay Iván szombati 5000 m-es győzelmé után vasárnap 1500-on is legyőzte Pajort. Ruttkay ideje 2:27.1 mp. Pajoré 2:27.6 mp. volt. Harmadik Kihán: 2:30.4 mp. 10.000 méter: L. Pajor 18:29.6 mp., 2. Ruttkay 19:53.6 mp., 3. Ladányi és Elekfi 19:43.3. Az összesített versenyben csak minimális

pontdifferenciával nyerte a bajnok-ságot Pajor Kornél. Ruttkay előtt, harmadik Elekfi Akos lett.

Háborognak a BLASZ-játékosok! Nemcsak a BLASZ-játékosok, hanem a kis egyletek vezetői sem tudják megérteni: mi az oka annak, hogy a BLASZ-néven túrózó csapat — nem BLASZ-játékosokból áll! Részben NB I-es, részben pedig olyan játékosok utaztak el a túrára, akik nem szerepelnek semmiféle egyesü-letben. Azt is érthetetlennek tartják, hogy a hivatalosan kijelölt kí-sérőket itthon hagyták és helyettük mások utaztak el. Az edzők testüle-tében is dúl e vihar: azért, mert a BLASZ edzője sorozatosan kimarad a túrákból!

FOGADOIRODAK: BLAU MIKSA VII., Rákóczi-út 44. Tel. 225-680. Fiók: Újpest, Arpád-út 43. Kispeszt, Cilió-út 162. XI., Mórucz Zsigmond-körtér 7. DÉVÉNY ÉS FARKAS VIII., Rákóczi-út 65. Tel. 139-285. Fiók: VII., Thököly-út 4. (Elő-vendégül.) Tel. 424-702.

GYÖNGY LAJOS VI., Andrássy-út 45. Tel. 221-708. Fiók: Újpest, István-út 17. Tel. 292-283.

KARAY ÉS KOVÁCS IV., Kossuth Lajos-utca 14-16. Tel. 188-400. Fiók: Népszínház-utca 33., VIII., Lujza-utca 1. IX., Tolbucin-körtér 11

KLOPPER ÉS DÉNES VII., Erzsébet-körtér 27. Tel. 222-091. Fiók: VIII., József-körtér 77-79. Tele- fon: 335-438, 139-975.

Bauer és Monkhart VI., Váci-út 1. Tel. 127-137. IX., Ferenc-körtér 8. VI., Bajcsy-Zsilinszky-út 19/a. XIV., Bosnyák-tér 15.

RASKÓ ÉS SELMECI VI., Teréz-körtér 5. Tel. 420-304. VI., Te-réz-körtér 52. (Bejárat: Podmaniczky-utca). Tel. 128-213. Fiók: Pestuhelyi Somogyi Béla-út 69.

Norvég Hikory silécek, síviaszok megérkeztek. Straub Sport V. József Áttila-u. 16. T. 185-278

Reggeli levél

„A király szolgálója”

Hétfőn, 1948. január 12-én tölti be Molnár Ferenc 70-ik életévét.

A newyorki Plaza Hotel 835-ös szobájában, ahol saját, gondosan összeválogatott butorai és képei között kilencedik éve él a költő, ez idén sem lesz az Amerikában szinte kötelező „birth-day party”. Molnár irtózik minden születésnap iünnepléstől. Barátai és tisztelői még azt sem engedhetik meg maguknak, hogy egy szál virágot tegyenek íróasztalára, amely ott áll a Central Parkra és Fifth Avenue néző nagy ablak mellett. Amióta a halál tragikus hirtelenséggel elragadta mellőle hűséges titkárnőjét, Barta Wandát, csak kevesen lehetnek át a már híressé vált 835-ös szoba küszöbét.

De ezen a 70-ik születésnapon fog történni valami, ami jelentős lesz nemcsak a költő életében, hanem a színház történelmében is. A költő sohasem kap, hanem mindig ad ajándékot. Mielőtt eljöttém New Yorkból, hallottam a hírt, hogy Molnár 70-ik születésnapján hozzá fog járulni „The Kings Maid” című új darabjának a Broadwayon való színterhozatalához. Erre az eseményre évek óta vár a Broadway, a kritika és a közönség. Mert 1943 óta egész Amerika tudja, hogy Molnárnak ez a műve — amelyet „A Király Szolgálója” címmel lehet legjobban magyarra lefordítani, — egyenrangú, sőt talán fölötte áll Molnár chef d'oeuvre-jének, a Liliomnak. Amikor 1943-ban Bostonban próbabe-mutatója volt a darabnak, a bostoni érsek kíséretével felsietett a színpadra, átölelte Molnárt és könnyes szemmel mondta neki: — Ezt a darabot minden templomban szeretném előadatni!

Két heti viharos bostoni siker után Molnár visszavonta darabját Gilbert Millertől, a producer-től és nem engedte meg, hogy New Yorkban előadják. A „Király Szolgálója” körül ugyanis val-lási viták támadtak. Molnár még a látszatát is el akarta kerülni, hogy a háború kellős közepén valamilyen ellentét támadjon az amerikai társadalomban. Leg-nagyobb költői alkotását elzárta íróasztala fiókjába.

Hetvenedik születésnapján, — hír szerint — mégis meg fogja ajándékozni a színházirodalmat a „Király Szolgálójával”.

*

A „Király Szolgálója” kis ma-gyar parasztlány, 18 éves, aki ott szolgál Körösmező egyetlen, éjjeli menedékhelyszerű szállodájában. Amikor a darab kezdődik, a hotel legnagyobb ura, a portás, éppen lakodalmát tartja a szálloda kávéházában. Cigány-zene szól, életteljes molnári alakok jönnek be és ki a lakziból, csend-örök közben házkutatást tartanak és elfognak két tolvajt, akik ott laknak a hotelben és itt a kihall-gatás során ismerkedünk meg a darab hőseivel, Marival, a kis szolgálóval, Jánossal, a lohndie-nerrel, aki szívszerelme és völe-génye a kis családlynak és a hotel egyetlen vendégével, aki nincsen meghíva a lakodalomra: Schwarcz Mózes öreg házalóval. Ez a törekény kis öreg, éppen hetven éves, nappal járja Körös-mezőt és a környező falukát, ad és vesz mindenféle ócska holmit és itt lakik most egyedül a hotel egyik szobájában, amelyet eddig megosztott az elfogott két zseb-tolvajjal. Emiatt majdnem bele-keverik a csendörök a két tolvaj ügyeibe, próbálják orgazdasággal vádolni, de a két zsebtolvaj meg-vallja, hogy az öreget is rendszeresen meglópták. Nincs senkije a világon az öreg Mózsinak, csak egyetlen lánya, de az „rossz útra tért”, Máramaroszigeten... Csak egyetlen lény törődik vele: Mari, a kis szolgáló. Amikor hazatér és rendbeszedi a vett ócska holmikat, Mari segít neki, lehúzza cipőjét, hogy kényelmesebbé tegye járás lábait, meg is mossa őket meleg vízben, vele beszél meg az élet dolgait, és soha nem fogad el tőle semmi fizetséget. De ezen a por-taslakodalmi napon Mózsi köny-veket is hozott haza ócska ruhák és más holmik között. Szép, bőrbé kötött kis könyv van köztük és Mari izgatottan kérdi:

— Regény?

— Nem tudom, — mondja Mó-zsi, — hiszen én nem tudok csak héberül olvasni...

Es Mari olvasni kezd a bőrkötéses könyvben. Közben beszélget-nek is. Mózsi csöndesen mondja: — Boldogult apám szokta mon-dani, hogy senkise próféta a saját hazájában!

Mari fölnezi a könyvből és azt feleli:

— Azt nem Mózsi bácsi apja mondta. Azt Krisztus mondta. Eppen itt olvasom a Bibliában...

Az öreg Mózsi és a kis szolgáló között vita kerekedik. Es amint az öreg beszél, egyre gyakrabban állapítja meg, hogy amit Mózsi

mond erről vagy erről: mind meg van írva az Új Testámentumban és azt először Krisztus mondta. A levegőben fekszik már a darab nagy tanulsága, hogy amit jó és tisztalelkű emberek mondanak és gondolnak, az a krisztusi szeretet tanítása, tekintet nélkül arra, hogy milyen vallású ember mondja és gondolja. Mózsi elkezd érdeklődni Krisztus iránt. Eddig a nevéet se mondta ki. Mari mesél neki az Acs fiáról, küzdelmeiről és kin-haláláról. Nem vallási vita ez, csak ahogy Mari, a „Király Szol-gálója” látja a maga primitív-ségében Krisztust és ahogy az öreg-ember lassan-lassan fölfedezi, mennyire nem elválasztó, hanem összekötő a krisztusi szeretet. Amikor először veszi Mózsi Krisz-tus nevéet az ajkaira, hogy meg-kérdezze, erős ember volt-e vagy törekény, betoppan a szobába a „Lohndiener”, Mari völegénye és elborult szemmel mondja:

— Krisztus nevéet merted gya-lázní, te büdös zsidó?

Es olyan rettenetesen mellbe-vágja az öreget, hogy úgy látszik, ezzel az ütéssel meg is ölte.

*

Csendörök jönnek, az egész ho-tel, az egész város fel van boly-gatva: a cselekmény 1940-ben ját-szódik. Mari, a Király Szol-gálója vallja, hogy Mózsi nem gyalázta Krisztust, hanem ellen-kezőleg: most „találkozott vele”.

A lohndiener-völegény tagad. Sze-rinte Mózsi gyalázta Krisztust. Pártok alakulnak és a csendör, aki a kihallgatást vezeti, már nem tudja, hányadán van, amikor Mó-zsi elkezd „vallani”. Igenis, ő gya-lázta Krisztust. Igenis, a lohndie-nernek van igaza. Igenis, semmi ok simos arra, hogy a lohndiener-t börtönre vessék. Mindenki érzi, hogy Mózsi nem mondja az igazat. De talán csak Mózsi és a „Király Szolgálója” érzi, hogy most a krisztusi szeretet győzedelmeske-dik: Mózsi meg akarja menteni a „Király Szolgálója” számára — leendő gyermeke apját. Mert az is kiderül, hogy Mari áldott álla-potban van. Amikor a harmadik felvonásban lezárul a megrázó harc és Mózsi mosolyogva lecsukja örök álomra szeméit, a csend-örtiszt zsebtolvájja a jegyzőköny-vet, amelyet Mózsi utolsó erejé-vel még aláírt és azt mondja az így mellett:

— En nem tudom, mi vol-tál te: zsidó-e vagy kereszté-ny. En azt hiszem, te csak nagyon jó ember voltál, Mózsi...

*

Ezt a darabot adja Molnár aján-dékul 70-ik születésnapján.

Békessy Imre

Nemzeti Színház: „ITTHON”

Szelíden néz az egyik szemünk, szigorúan a másik: az egyik Déry Tibort szemléli, akit egyik leghetesebb irónknak tartunk, a másik szemünk komoran tekint új da-rabjára, amelyet viszont — igen rossznak tartunk! Iránydarab, du-z-zad a mondanivalóktól. De a mon-danivalóit egyáltalán nem mondja el, a tételt sem bizonyítja be. Ezen a színpadon nema dráma sise-tereg-patlog, ég-lobog, csak a papi-ros zörög. A téma jó, kínálja a jobbnál-jobb drámai lehetőségeket: a holtak hitt férj hazatér és az asszony — már a másé... Az Arden Enoch-komplexum ez, amely korunkban fájdalmasan időszerű. Egy kicsit pedig a Rip van Winke költői mondanivalója: a régi ember, aki kiesett az életből, nem találja helyét a megváltozott új világban. De ebből a tragikusan fülledt té-mából egy pillanatra sem lesz drá-ma. Ezek az emberek nem élnek. Teljesen egysíkú papírosalakok. Nincs mögöttük semmi: sem múlt,

sem élet, sem fejlődés. Miért ilye-nek? Miért cselekszik ezt, vagy amazit? Hogyan jutottak ideig? Mindezt sohasem tudjuk meg. De azért ne essék tévedés, mi nem a dramaturgia vaskalapját húzzuk a szemünkbe, nem elméletek nevé-ben mondjuk, amit mondunk, nem a színpad kegyetlen kánonját em-legetjük, hanem minden írásmű belső és legősibb törvényét: azt, hogy az élénk idézett alaknak való-ságos életet kell élnie, a drámának itt, a szemünk előtt kell sűrűsödni, fejlődnie és robbanni. Az előadás semmi más, mint kitűnő színészek küzdelme a rossz szereppel. Így birkózik Major Tamás, a „miérték-kei”, amire nem tud választ adni a színpadon, a nagyon tudatos fölé-nyesen intelligens Uray Tivadár, Sulyok Mária és a hosszú idő után viszontlátott Peéry Piri. Bihari, egy a műbe gyengén befeléértet jele-netben kitűnő. Both rendezése ki-fogástalan, Fábry díszletei igen jók.

E. L.

Művész Színház: „Hedda Gabler”

Ibsen, a polgári társadalom nagy lélekharang-kongatója, minden két-ségével, keservével, kor-kérdésével együtt immár a múlté. Nem lehet azon segíteni, még a legjobb előadás-sal sem, hogy ezek az alakok meg-avasodtak és semmi más nem ma-radt meg elevenen az ibseni műből, mint a franciás logikával felépített drámai acélszerkezet, amely a mes-terfés remeke. De a költő-alkotta emberek többé nem titokzatosak és nem is élnek, ez a démonikusnak megálmodott hisztériás, unatkozó Hedda Gabler sem, mert „a meg nem értett asszony” típusa kiment a divatból, mióta kinyílt az asszony-ház-géttő fala. A Művész Színház előadása azonban kitűnő! Sennyei Vera egy-egy pillanatban a sors-tragédia zordonságát érezteti. Mintha Hedda Gabler kétrebezárt nőstény-tigris lépteivel együtt lépdene az antik tragédia Anankéja is. Várkonyi a romantikusan valószínűtlen Löw-borg figuráját hiteti el, Földényi finom arcát ad, Zách János az együgyű és rövidlátó kis tudóska alakját igyekszik megtölteni léttel, Szemere Vera alakítása bájos, halo-vány pasztelifolt, Zala Karola pedig rokonszenves és megnyerő, Szűcs Irén igen jó az öreg cseléd szerény-ségében. Apáthi rendezése hibátlan. (Márkus László fordítása a legszebb színpadi nyelven szótaltatja meg Ibsent!)

„PIROGOV” a címe annak az új filmnek, amelyet óriási siker-rel most adnak Moszkvában. A darab a legnagyobb orosz sebész, Michael Pirogov életét viszi a filmre. A főszerepet Skorobogatov, kiváló orosz színész játssza.

JÁVOR PÁL SZERENCSECSIL-LAGA végre feljött a tengeren-től: legutóbbi leveleiben beszámol arról, hogy új menedzsere, Con-rad Veidt övezze s a legköze-lebbi napokban utazik Hollywoo-dba. „Conrad Veidmég agilis, lelkes és nagyon bízik bennem, írja Já-vor, azt hiszem, most jó úton va-gyok...”

AZ ODRY ÁRPÁD SZÍNÉSZ-OTTHON építését is megkezdik a jövő héten — ezt az akolót is Gobbi Hilda vezeti és ide azokat a nyomorgó öreg színészeket ve-szik fel, akik kiszorultak a Jászai Mari színházotthoból.

* „Az Ur katonái” felújítása. A Kis Színházban újították fel Emmét Lavery megrendítő művét, „Az Ur katonái”-t, amely a háborút meg-előző évek egyik legnagyobb sikere volt a budapesti színpadon. Toronyi Imre alakította ismét a rendfőn-köt, miként tíz éve, a Magyar Szín-házban. Onódy Akos és Harasztos Gusztáv, két kiváló színész neve ki-vánkozik még a tollunkra, de meg kell emlékeznünk Nyerges, Ledécy és Lontai alakításáról is.

* Bemutattok Rátkai Márton nő-vendéket. Tehetséges fiatal színészek mutatkoztak be a Művész Színházban az Országos Színészképző Iskola vizsga-előadásán. A „Drótostó” került színpa-ra, Rátkai Márton rendezésében, s egye-len felnőtt szereplővel: Halasy Maris-kával. Rátkait és Halasy Mariskát aligha kell új jelzőkkel dicsérni — a fiatalokat illeti néhány biztató szó: a kitűnő hangú, jóméjű Osváld Gyulát, Káldy Györgyöt, aki elmélyült játékkal, kellemes lírai hangzával sorra aratta a nyitászini tapsokat, Szirmay Györgyöt, Kérthy Pétert, Galgóczy Előt, Radóczy Lászlót és Almásy Józsefet.

SZENVEDÉLY RABJAI

DANIELLE DARRIEUX — PIERRE BENOIT

forró levegőjű szerelmi története a FORUM következő műsora

EZT A FILMET ÖN IS KÉTSZER NÉZI MEG

LORETTA YOUNG,
ORSON WELLES,
EDWARD G.
ROBINSON

HOLNAPTÓL:
ROYAL APOLLO
ATRIUM

AZ ÓRA KÖRBEJÁR

GARY COOPER

LORETTA YOUNG és VILLAM
a csodaló legújabb cowboy filmje

A messziről jött Jones

Keddtől; VÁROSI SZÍNHÁZ 1/4, 3/6, 8 óraker

BAJOR GIZI

SÁRDY JÁNOS

négyes alakítása az új év
szencziója

MAGYAR SZÍNHÁZ

Minden este 1/8 óraker,

Lili 25-50
MIHÁLY ERNŐ - FEJES TERI
GÖZÖN GYULA - BERKY LILI
HORVÁTH TIVADAR
Minden este 1/4 óraker, VASÁRNAP DÉLUTÁN 1/4 óraker, mérsékelt helyárakkal!

Kis notesz

= =

ORTUTAY GYULA kultuszminiszter Hedy professzor hétfői kisebb műtétet hajtott végre. A műtétet könnyebb természetű és remélhetőleg a kultuszminiszter néhány nap múlva a régi eréllyel veszi át tárcája vezetését.

SHÁZ SVÁJCI FRANKOT KÉRT KÖLCSÖN a bécsi pályaudvaron a volt román király titkára egy amerikai újságról. Mindössze 27 svájci frankja volt a társaságnak!

JOHANN STRAUSS „HÁROM ÉVALLÉRIJA A MAGYAR SZÍNHÁZ LEGKÖZELEBBI BE-MUTATÓJA. Az operett szövegét Innocent Vince Ernő modernizálta s három főszereplője, a „három gavalér”: Sárdy, Ráthonyi s a meglepetés: — Paul Hörbiger, aki tíz nap múlva megérkezik a próbára.

Közművelődés, az ismert kozmetikus hosszabb párisi tartózkodás után hazatért. Személyesen végzi a végleges szőr- és szemölcsirtást, 100%-os garancia. Teréz-krt. 1/a. T.: 428-586.

MOSZKVÁBAN IS NÖK A NÖK, s a bankjegycsere után a szabadforgalom első napjaiban megrohanták a nagy áruházakat s nagyban vásároltak, na mit? Szappant, illatszert, toaletrieszereket és selymet!

„Solidó” áru — szolid áron, Váci-u. 20.

A MADÁCH SZÍNHÁZ pénteken mutatja be a Zsugori, mely Molière L'Avare-ja nyomán készült, Örkény István átköltésében. A darab magyar környezetben játszódik s rokokó nyelven szól meg; érdekes, hogy a Zsugori első fordításában is átköltés volt, 150 évvel ezelőtt, mikor Simai Kristóf kegyesrendi pap tette át a darabot Párisból — Révkomáromba.

Hódító szépség: Hermocith B-krem!

AZ AMERIKAI FÉRJEK 85%-A MEGCSALJA A FELESÉGÉT, AZ ASSZONYOKNAK CSAK 37% A. A férjek 62%-a nem tudja titokban tartani a ballépést, a nőknek csak 11%-a árulja el, hogy letér az erény újtjáról — állapította meg hosszú évek adatgyűjtése alapján dr. Kingsley, Indiana állam egyetemének a tanára.

VARGA ISTVÁN egyetemi tanár, az Anyag- és Árhivatal lemondott államtitkár-elnöke az Országos Statisztikai Tanács vezetését veszi át.

HAROLD NICHOLSON, a legfinomabb angol diplomaták és írók egyike, aki legutóbb a bécsi kongresszusról írt remekművével aratott világsiker, régi tagja az angol munkáspártnak, de a legutóbbi általános választáson nem kapott mandátumot. Most Croydonban, London egyik elővárosában lép fel a pótválasztáson és angol politikai körökben megválasztását biztosra veszik.

Astoria bárban, Kisfalvi zenekara szonáció. Polgári árok.

BECK ANDRÁS nyerte el a Jószef Attila szobor pályázat első díját és egyben megbízást kapott a szobor elkészítésére.

BUBIFRIZURÁS, VOROSHAJÓ BANDITÁT keres két esztendő óta a Scotland Yard, a londoni rendőrség. A bubifrizurás bandita igen eszinos fiatal nő, a legmerészebb ékszerrablások kieszelője és végrehajtója, aki néhány hónapra elűzt, mint kiderült, ászúton volt, s újév előtt újból felbukkant. A rablások eredménye, amit eddig bejelentettek, 250.000 fontsterling, 250 ezer dollár.

SÁNDOR PÁLT, A „GAZDASÁG” FŐSZERKESZTŐJÉT, a legképzettebb magyar közgazdászok egyikét a Pénzügyügyi Központ gazdaságtudományi és statisztikai beosztásának vezetőjévé nevezés ki-

BE-MUTATKOZOTT A KÖZPONTI RÁDIO R-T. ÚJ VEZÉRIGAZGATÓ-HELYETTESÉ, SZILÁGYI PÁL, aki eddig a Dunavölgyi Bank vezérigazgatója volt. A vállalat dolgozói megtöltötték a rádió legnagyobb stúdióját és az új vezérigazgató-helyettest Barcs Sándor ügyvezető-alelnök mutatta be. Utána Szilágyi Pál mondott szociális szellemű átitatott beszédet. Ugyanakkor mutatkozott be a nagyvállalat új üzemi bizottsága, amely 3 szociáldemokratából, 2 kommunisztából és 2 kisgazdapárti tagból áll. Elnöke Szinyai Jenő. A vállalat vezérigazgatója, Kelen Péter Pál, hathónapi szabadságra ment.

Izsák gomb fogalom, Rákóczi-út 57/b.

FELÉLED AZ ANGOL ÚRIDIVAT, mert bővebb a szövetellátás és az angolok most csináltják az első új ruhákat. A Taylor and Cutter, a vezető angol férfidivattalap szerkesztője szerint hosszú zakó, széles, lecsapott vállak jellemek meg a tavasszal.

LADÁNYI ILONA, OPERAHÁZUNK KIVÁLÓ SZOPRÁNÉNEKESNŐJE, aki most, érthetetlen módon, művészi számkivetésben él, először lépett fel a szegedi operaszínpadon: a „Rigoletto”-ban énekelt Gildát. Egész Szeged ünnepli!

Fűzék Borozóban (Opera mellett) kitűnő ebéd, polgári árok.

ERŐSEN CSÖKKENT A GYERMEKHALANDÓSÁG egész Európában, Londontól Moszkváig. Nemespán a javuló ellátás annak az oka, mondják a tudósok, hanem az is, hogy a nagy zivatarban keményebb és ellenállóbb nemzedék nőtt fel.

RÁDAY IMRÉNÉ, Ferda Manyi, mint fordító mutatkozott be a héten: 6 fordította angolból azt az egyfelvonásos vígjátékot, amelyet férje játszik a Vígyszínházban.

Száraz bőr megmentője Vital-orém.

MACARTHUR TÁBORNOKNAK, a Távol-Kelet győzelmese hadvezérének első elvált felesége most adja ki emlékiratát. „Nekem köszönhet mindent — mondotta a hölgy — mert én tanítottam meg verekedni!”

Vendéglátás? American Adam.

HONTHY HANNA még sem megy a Magyar Színházba — a tervek szerint ugyanis Szendrey Júliát játszotta volna el a Magyar Centenárium operettjében.

A gyilkos

Négy kötőpipál és csendben szürcsölök a törkölyt. Nagy füst. Tányérra fagy a pörkölt. Kint éji hó szitál.

A borszagú szikár kocsmáros, ki csapkodva zsörtölt, lecsukta már pirosra dörgött szemét és szundikál.

Legyűrt kalappal lép be zordul a gyilkos. A csaposra mordul. Leül. Nem néz körül.

Az inge ujján kis vörös folt, rádönti lopva a vörösbort. Vörös ingujjal ül.

Nadányi Zoltán

SZIRMAI REZSÓ nagy érdeklődéssel várt színművének, a „Vissza az úton”-nak címét megváltoztatták. Kolozsvár Andor filmíró ugyanis megjelent a Vígyszínház irodájában, s közölte, hogy néhány esztendővel ezelőtt játszották az ő „Vissza az úton” című filmjét Csontos Gyulával a főszerepben. A Szirmai-darab új címe így „Visszafelé az úton” lesz.

A RÓZSASZÍNŰ BORITÉKBA ZART SZERELMESLEVELEKET féláron szállítja a posta, de csak — Venezuelában!

Remek minőségben és olcsó árban az ország szerzte ismert és elismert Mega-borok vezetnek!

A PESTI ESPRESSÓK eddig a harmadosztályú vendéglátó-üzemek közé tartoztak, most azonban az a kérés fordult a polgármesteri hivatalhoz, hogy léptessék elő őket — a második osztályba. Mint másodosztályú üzemek ugyanis magasabb haszonkulcs szerinti dolgozhatnak — az egyforintos feketéért például egy harmincat kérhetnének.

MAGYAR ÍRÓ (ha amerikaiul is hangzik a neve) Sidney Boehm írta Lester Cole-lal Amerikát legújabb nagyszerű filmjét, a „Magas völgy”-t. Boehm, akinek még szülei vándoroltak ki Amerikába, ma Hollywood egyik legjobban kereső story-írója.

ALPÁR GITA IS PESTRE KÉSZÜL — legújabb levele szerint márciusban érkezik haza. Egyéb-ként pillanatnyilag nem játszik sehol, nyilvános énekiskolája van és nevev Fröhlich Julikát, aki a Pestre küldött fényképek szerint bámulatosan hasonlít az — apjára.

A PÉCSI HONVÉDKERÜLET ÚJ PARANCSNOKA, Kozma István altábornagy most érkezett Pécsre és az este elmondta, hogy 5 az egyetlen aktív altábornagy, aki — tényleges tagja a vasasok szakszervezetének! A felszabadulás után nyugdíjazták, mire ő munkásként jelentkezett a Szabadság-híd építésénél, majd egy vízvezeték-szerelő cégnél dolgozott. Kozma egyébként honvédségünk legidősebb tábornoka.

HUXLEY, a Hollywoodban élő nagy író új darabot írt, amely először kerül a filmre s csak azután adják elő színpadon. A darab az atcm Gondolkodást gúnyolja ki s a címe „Atombomba”.

TAUSZK ISTVÁN DR., az iparügyi minisztérium hitelosztályának vezetője lesz az államított Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatóhelyettese.

GYÖNGY, GYÖNGY, GYÖNGY — természetesen nem igazgyöngy a nagy divat New-Yorkban. Tizenkét soros szoros gyöngygallér, gyöngyklipsz a fülben, széles gyöngyfűzér a karon, még a hajban is tompafényű gyöngyfüzék látható!

SZABÓ LÁSZLÓ, a hastingsi nagy nemzetközi sakkverseny győztese olyan megsemmisítő diadalt aratott, amíg az ő hagyományos nagy nemzetközi mérkőzésén még nem volt példa. Az egyébként hűvös és tartózkodó angol lapok a legnagyobb elragadtatással írják játékáról, amelynek különösen ötletességét, frissességét és szellemes fordulatait emelik ki. Ennek köszönhető a magyar sakkmeister, hogy egyetlen játszmát sem veszített.

Laci-konyhában: Déry—Gyárfás duó.

KÉT NÉMETŰL BESZÉLŐ FÉR-FIT fogtak el a jeruzsálemi utcán cirkáló fegyveres zsidó őrszemek. Kiderült, hogy az egyik náci tiszt, a másik magyarországi sváb leány. Mindkető a jeruzsálemi mufti szolgálatában állott és mindkettőt sommás hadbírósi tárgyalás után a jeruzsálemi siratófal tövében agyonlőtték!

A kurta farsang jövő szombaton, a Park-Klubban. Négy zenekar muzsikál a Dízős-tóton. Műsor: Karády, Kiss Manyi, Nagykovácsy, Fellegi, Türk, Hlatky Edith, Lantos, Polgár, Alfonsó, Keleti, Ráthonyi, Hacsek és Sajó, Kamilly Judit, Zádor Mária, Holcsey-együttes. Jegyigénylés a főkapitányság sajtóirodájában. (Tel.: 127—753.)

Örkény István irodalmi krónikája: PORNÓGRÁFIA...

SÜLYOS ILDOMTALANSÁG lenne, ha személyes ügyeimre használnám ezt a rovatot. Ez a kis történet azonban csak a kezdetén „szélsőséges” utóbb közöly lesz belőle; a szellem szabadságának ügye.

Úgy kezdődik, hogy én pornográf író vagyok. Ezt onnan lehet tudni, hogy egy fiatal és kissé szelevedi kritikusk megmondta magyarám. Szerinte „egy új Akadémia kezd összeveredni”, melynek — szerinte — „két tagja van, úgy mint Kolozsvári Grandpierre Emil meg én.” És — szerinte — „ennek az Akadémiának csak egy programja van: a pornográfia.” Ez nem érdekes, mert nem igaz. De azért elmegy a híre; nálunk ez a sorrend. Nálunk előbb tudják egy íróról, hogy ki a felesége, mint azt, hogy voltaképpen jól vagy rosszul ír-e... E szokott módon röppent fel ez a szó, a „pornográfia” réme. Egy vörös rakéta. Jó lesz vigyázn!

ÉS TÖRTÉNT, HOGY a „Magyarok” című irodalmi folyóirat januári száma egy novellámat közölte. Azaz nem is az én novellám az, bár az én nevem áll alatta. Valaki megcsönkította. Lenyírta a haját, kinyomta a szemét. Nem vállalom az apaságot. Ezúton közlöm mindenkivel, hogy az „Asszonyok éjszakája” című elbeszélésem nem vagyok felelős, számláim nem egyenlitem ki. Aki találkozik velem, adja át a rendőrnök. Vajjon ki tett ily csúfot az „Asszonyokkal”? A szerkesztő nem. A szerkesztő, Grandpierre Emil, elolvasta, elfogadta, korrigálta, leadta... Nem volt kifogása ellene. Ki tette hát? Elárulom, mert erre nem volt még eset a magyar irodalomban. A kiadó tette. Hogy miért tette? Nem tudom. Talán a „pornográfiától” ijedt meg. Nem vagyok vak tisztelője leírta mondataimnak. Régi szokás, hogy a szerkesztő „beleszól”. Összeül az íróval, elmondja tanácsait. Azért szerkesztő. Az író meghallgatja; vagy elfogadja, vagy nem. Azért író. De hogy a kiadó, se szó, se beszéd, egy írásmű végét „levágja”, értelmétől, belső logikájától megfoszza, erre eddig nem volt eset, s erre még a jószándék se ment-seg.

KÉT ASSZONY találkozik egy mátrai üdülőben. Mind a kettő magányos, csupa bánat, csupa emlékezés. Háborúverte asszonyok. Azonnal mély rokonszenvet éreznek egymás iránt; egy szobába költöznek és könnyező-nevetve beszélnek át az éjszakát. Erről az éjszakáról szól a novella. Egyik hőse övezgyasszony, akinek férjét agyonverték a nyilasok. A másik a fiát gyászolja, Ohberger Lászlót. A belügyben dolgozott, nyilas volt, akasztották; míg aztán föl nem akasztották őt is. Mikor mindez kiderül, majdnem kitör a botrány a két nő között. De csak majdnem: a magánytól való félelem mindennél erősebb, elmosza a késülő drámát. S a novella egy „lezbukott” gesztusban cseng ki, beteg lelkű beteg szerelme felé mutat, de csak egy mondatdal: „Marika ráhajolt, ölműlyán, engedelmesen... teste megrándult, mint akiben megáll egy puskagolyó.” Ez a mondat maradt ki, s így vesztette értelmét az írás. A novella azért íródott, hogy lélektanilag indokolja az idézett mondatot; e mondat pedig azért, hogy éreztessen: itt, ezen a ponton kezdődik két szedett lélek szedett szenvedélya, a rendhagyó szerelme. S ezzel a mondatdal végződik a novella; pontosan azzal a mondat-

tal, mellyel egy pornografikus novella megkezdődne.

MIÉRT FÉLÜNK AZ ÖSZINTE SZÓTOL? Köröskörül a társadalmi erkölcs a fagypontról körül jár: éppen az író hallgasson róla! Ebben a háborúutáni világban, sajnos, elég szapora a szabálytalan vonalzó; az író ludas benne, aki megírja? (Hát még, aki meg sem írja, csak megindokolja!) Legyen vége már ennek a nevetséges majompernek. Ha egy emberben valamely műalkotás paránza gondolatokat kelt, akkor nem a műben, hanem a kancellal olvasóban van a hiba. Lehet, hogy egy szadista az Újszövevényben a halálra-kínzatos „izgató” olvasmányát véli megvalósítani; ez ellen védekezni nem lehet. Védekezni csak az ellen lehet, — s kell — nehogy romlott író hitvány szándékkal dicseretét zengje az erkölcselenségnek.

De ez ellen védekezni fölösleges. Magyar nyelven sohasem írtak „szeméremsertő műalkotást”, — ha ugyan ez a „pornográfia” szó helyes fordítása, mert hiszen még magyar szó sincs rá. S ez nagyon jellemző. Szokjunk végre le a piruló álszemérméről. De a „szellem tisztaságát” őriztük, hanem a szellem szabadságát.

PAPIROS - TAKARÉKOSÁGI MEGBIZOTT vizsgálja felül ezennel minden állami és magánhivatalnál, hogy a nyomtatványok, úrlapok a leggazdaságosabb beosztással készülnek-e és éberben kell vigyázni arra, hogy a vállalatok, hivatalok csak olyan nyomtatványokat csináltassanak s csak akkor méreben, amilyenben okvetlenül szükséges. Lehet, hogy kevesebb lesz az úrlap?... *

Étservicek, Eber, V., Vörösmarty-tér 1.

ELEFANTOK ÁLLITOTTÁK MEG szombat reggel a leggyorsabb járatú amerikai expresszvonatot, amely naponta indul New-Yorkból Floridába. Az utasok megdöbbenésére nyílt pályán hirtelen megállt a vonat és kiderült, hogy egy pótkocsiban elefántokat szállítottak és az egyik „öreg úr” meghúzza a veszféket.

KORDA SÁNDOR ÚJ FILMJE, „ANNA KARENINA”, befejezés előtt áll és egyike lesz a legrosszabb filmeknek, mert előadása két óra 40 percig tart.

KIS NOTESZ ÜZENETEI

S. A., Lövölde-tér 3. A három élmény tanulsága! a kár és a tapasztalat előrelátója, a műveltség és a kor elnöke, a siker és rangemelés rövidlátója teszi embertársainkat. — Tanárjelölt, Debrecen. Ez az igazság! Amit a sors feltálat nekünk magyaroknak, többnyire magunk szűkít el! Ezért van az, hogy olvasván bűzű és ragyogó históriákat, néhol úgy érezük, mintha citromba haraptunk volna. — Könyves, Békéscsaba. 150 év előtt is volt „bestseller” Magyarországon! Lapozza Dugonics Andrást levelezését és szívböngvő olvasnata: Etelka regényem 1788-ban ki-nyomtatott és egy esztendő alatt ezer könyvek (mert ennél több példát nem akara sajtó alá tenni a könyvnyomtatás, noha eleget javasoltam, hogy legalább kétezerre vigye fel a példákat), egészen úgy el-költöttek, hogy egyet nem lehetett otlan találni, noha annak árt két rhénus forintra csapdák a könyvtárosok. A tudós piarista, az első magyar regény szerzője, a 100 évig példa nélkül könyvsikerért „tíz példa” (példány) írói tiszteletdíjat kapott kiadójától, fűsküti Landvertől. — Dóra, Kossuth Lajos-tér. Meggyőzött! A nő életét és becsületét képes feláldozni a férfért, a férfi leg-feljebb az életét! — Szombathely. Bátorak a szerencse! Hát az ostobáknak akkor mi marad? — „Tizék”, Temesvár. Klapka György szülőhá-zának megkoszorúza derék, méltó cselekedet. A magyar fegyver becsü-letét 1849-ben a temesvári Klapka mentette meg. Amikor porban hevert már a szabadság zászlaja, Olegyzettelenül vonult ki tizedred magá-val Komáromból. Tizen évig alig volt forradalom Európában, amely- nek ez a lángeszű katona és diplo- mata részese ne lett volna. Öreg, szegényen tért haza és fukar kézzel évi 2000 forint kezdődik adott neki a „hálas utókor”. Hotelszobában, el- hagytá hajt meg Pestben, ma 56 éve. A holttestét éjszakánál idején, titkon csempészte ki a sűrűkert hal- lottaskamrába, mert a kormány attól tartott, hogy a „csebecsek” tündétést rendez a temetésén. — Becsvagyó, Sopron. Beszélni ki nem tud? — ez köznap, természetes. Irástudó is akad már hazánkban, ha nem is minden bokorban. De lámpással kell keresni az olyan embert, aki hall- gatni tud! — Ny. ezredes, Szeged. Csak az nem felejt, akik elfelejtet- tek! — Page blanche. „Nincs az a boldogtalan szörnyszülőtt, aki az any- jának ne volna szép.” Nincs az a kannibál, aki egy anyának megmon- daná, hogy gyermeke... Most már mit csináljunk mi? Csokoljuk a kezét és kérijük, ne haragudjék, amért versus papirkosárba vándoroltak. — Tollefortató, Győr. Az az erősség, amely alkuszik, félig már megadta magát. — Szőlősgazda, Sáros-patak. A tokaji bort pápák, királyok, állam- férfiak, világi híres írók, költők, mű- vések elismerték. A legszebb bök talán Voltaire-é: „Ha Tokajit iszunk, meg kell gyűződnünk, hogy van Gondviselés jeltünk, mert annyi gyönyört, mint ez az ital, csak egy végtelen jóságú Isten kegyelmé nyújthat.” És ezt egy ateista írta! — Hü olvasó, Kapuvár. Az elsőt Kisfa- ludy Károly írta: „A szerelmem meg- fordított hidegletés, először forró, azután hideg”. A másodikát Jókai: „A szerelmem ott kezdődik, ahol a lo- gika végződik. A harmadikát Amb- roy Zoltán: „A szerelmem több gyö- nyörűséget ad, mint a házasság, mert oknyort olvasni szárazkötötöb, mint oknyomozó törénélmét.” A negye- dik Miltoné: „A nő az ég legjobb, utolsó küldöttje...” Az elveszett paradicsom költőjének tudvalevően homály borult szemére, vak volt...